

СПАДЩИНА

300

років

Звенигородському Свято-Преображенському Собору

ПРЕОБРАЖЕННЯ ГОСПОДНЄ

ТРОПАР СВЯТА

Преобразився Ти на горі, Христе Боже, показавши ученикам Твоїм славу Твою, скільки їм можна було. Нехай засяє і нам, грішним, світло Твоє споконвічне. Молитвами Богородиці, Світлодавче, слава Тобі.

КОНДАК СВЯТА

На горі преобразився єси, Христе Боже, і ученики бачили славу Твою, скільки їм можна було, щоб, коли побачать Тебе розп'ятого, страждання Твоє зрозуміли добровільне і світові проповідували, що Ти єси воістину Отче Сяйво.

Спадщина 1(4) 2007

Науково-популярний краєзнавчий журнал
для вчителів, учнів, студентів, краєзнавців

Засновник:

відділ культури і туризму
Звенигородської
районної державної адміністрації.
Свідectво про державну реєстрацію
ЧС №439 від 26.08.2004

Редколегія:

Н.І.Писар —

начальник відділу культури і туризму
райдержадміністрації.

С.С.Лячинський —

науковий співробітник районного краєз-
навчого музею ім.Т.Г.Шевченка, член
Національної спілки журналістів України.

О.М.Наріжна —

директор Звенигородського районного
краєзнавчого музею ім. Т.Г.Шевченка.

Г.П.Петрушевець —

методист райметодкабінету відділу
освіти райдержадміністрації.

О.Р.Рябова —

начальник архівного відділу районної
державної адміністрації.

Т.С.Рябова —

секретар президії районної ради вете-
ранів, член Національної спілки журна-
лістів України.

Редакція:

Редактор **Станіслав Лячинський**.
Відповідальний секретар **Олена Наріжна**.
Літпрацівник **Таміла Рябова**.

Фото **Віктор Добровольський**.

Колажі **Андрій Неумитий**.

Редакція працює на
громадських засадах.

Адреса редакції:

Звенигородський районний
краєзнавчий музей ім. Т.Г.Шевченка,
вул. Вячеслава Чорновола, 41,
20200 м.Звенигородка,
Черкаської області.

Здано до набору 01.08.06. Підп. до
друку 14.07.06. Формат 60x84/8. Папір
офсетний. Друк офсетний. Умовн. друк.
арк. 2,79. Обл. вид. арк. 3. Тираж 1000.
Зам. 810.

Звенигородське комунальне
видавничо-поліграфічне підприємство.
20200, м.Звенигородка,
вул. Дзержинського,28.

Спеціальний випуск присвячений 300-річчю Звенигородського Свято-Преображенського собору

ЗМІСТ

Леонтій Похилевич

Соборная церковь во имя Преображения Господня 3

Станіслав Лячинський

Храми Звенигородщини 4-6

Буде зведено храм 7

Станіслав Лячинський

Благослови і освяти місце сіє 7-8

Перший камінь 9

Станіслав Лячинський

Мудрий будує не на піску 9

Вознести хрести над собором 9

Станіслав Лячинський (фото В. Добровольського)

Початок доброго діла 10-11

Станіслав Лячинський

Стати вище себе 12

Іоанн Лупак

Христос народжується! Славте Його! 13

Іоанн Лупак

Не милості, а милосердя 14

Іоанн Лупак

Господь віддячить сторицею 14

Вознести хрести над собором 15

Сяють хрести над собором 16

Станіслав Лячинський

Запалають хрести 17

Іоанн Лупак

Спаса 18

Станіслав Лячинський

Перлині потрібна оправа 19

Хрести над собором 20

Іоанн Лупак

Господи, освяти любящих красу дому Твого 20

Віктор Добровольський, Станіслав Лячинський

Освячення собору (фоторепортаж) 21

Недільна школа 22

ДОКУМЕНТИ

Креслення відновлення собору 23-24

Фото:

Віктора Добровольського

Василя Демченка

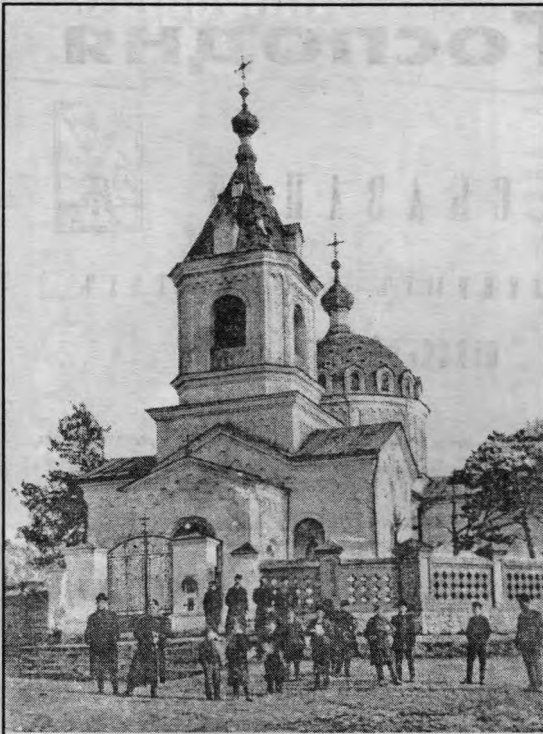
Віктора Іванчука

Сергія Никоненка

**Використано поштові листівки початку XX століття із
фондів Звенигородського районного краєзнавчого музею
ім. Т.Г. Шевченка**

Станіслав Лячинський

Церкви столиці

Свято-Преображенський собор.

Фото початку XX ст.

Свято Преображення Господа Бога і Спаса Ісуса Христа - пам'ять про визначну подію, коли Спаситель показав свою силу у відвертанні злої долі. Ісус не раз нагадував учням Своїм про Свої муки і близьку смерть. І дехто з них почав умовляти його не йти до Єрусалиму, де зазнає він страждань, мук і смерті. Та Він зібрав Петра, Якова та Івана і перетворився перед ними. І з'явилися до них Мойсей та Ілля, і голос з Неба сказав: «Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав, Його слухайтеся» [Матвія. - Гл. 17:5].

Це свято - не лише пам'ять про подію, це водночас наказ, заповіданий

нам Ісусом, завдання, визначене в Ньому віруючим про постійне вдосконалення. В дорозі до вічності учень Христа, який сподівається на його ласку, має бути йому вірний: думкою, словом і християнськими вчинками.

На честь свята Преображення в Звенигородці здавна зводилися храми. Коли була збудована перша церква, згадок не маємо. Першу дату зустрічаємо в 1706 році за описом Корсунського деканату 1741 року. Вона була дерев'яна, парафія, приписана до неї, складала 50 дворів. Священником у ній був Леонтій Микитович.

У 1820 році зусиллями протоієрея Іоанна Радзі-

мовського з допомогою парафіян та інших благодійників на Торговій площі міста було збудовано новий кам'яний Свято-Преображенський собор. Був він на два престоли. Землі, приписаної до володінь собору, було 33 десятини.

У 80-х роках XIX століття парафія собору налічувала: чоловіків - 1521, жінок - 1623.

Настоятелем собору був протоієрей В. В. Сікорський, священником - Н. П. Бутовський.

Біля собору в 1911 році було збудовано жіночу двокласну церковно-парафіяльну школу. В повоєнні роки тут містився кінотеатр «Комсомолец». Зруйновано цю будівлю вже в 1970-х роках під час будівництва Будинку рад.

Спогади про Звенигородський Свято-Преображенський собор полишив наш земляк

Ю. Кобилецький:

«В центрі ж проспекту стояв собор - новітня, опасиста, широковіконна будова. Службу церковну в ній правив протоієрей - маленький на зріст, рухливий батюшка. Протоієрей у багатих ризах вів богослужіння лише у великі церковні свята (Різдво, Великдень, Трійцю, тезоіменні дні царствующого дому та на Водохрещі). У інші дні це робили два нижчого рангу попи. Це була церква для звенигородських "патрициїв", що мала три престоли, бічний крилас для малого хору та великий балкон для зведеного хору, який налічував до сотні співаків і мав свого регента».

Таким був собор на початку XX століття. Настоятелем храму тоді служив протоієрей Петро Шмігельський. Звенигородщина добре пам'ятає його

сина - лікаря-хірурга Миколу Петровича Шмігельського, людину високої культури і великої душі, заслуженого лікаря України.

На початку XX століття в Звенигородці мав бути збудований третій православний соборний храм в пам'ять 300-річчя царствования Дому Романових. Для його будівництва збір пожертвувальників був дозволений Київською Духовною Консисторією 24 травня 1913 року на підставі постанови Звенигородської міської думи від 15 листопада 1912 року.

Хоча Свято-Преображенський соборний храм міста Звенигородки розширювали і перебували двічі (в 1874 і 1902 роках), ця реконструкція мало допомагала - в святкові дні храм не вмщував усіх віруючих. А в Звенигородці тоді налічувалось понад 23 ти-

Жіноча двокласна церковно-парафіяльна школа.

Фото 1912 року.

Шевченкового краю

сачі жителів. Храми в місті були такі: Свято-Преображенський собор, Успенська церква, римо-католицький костюл у честь Преображення Господнього, молитвений будинок старообрядців.

Потреба в будівництві ще одного православного храму відчувалася давно. Ще на початку століття, в 1905 році, було відведено ділянку землі для будівництва третього православного храму в місті.

Справа посувалася повільно, 18 листопада 1912 року жителі міста Звенигородки Ю. С. Кримський і Я. С. Уманський звернулися до Звенигородського міського голови із заявою про необхідність заснування в місті третьої парафії і будівництва третього соборного храму.

У цій же заяві Міській думі було запропоновано створити комісію для збору коштів на будівництво храму.

На засіданні Міської думи, яке відбулося 15 листопада 1912 року, було прийнято постанову про відзначення в 1913 році 300-річчя царствування Дома Романових і в пам'ять цієї події збудування в Звенигородці православного соборного храму. На будівництво цього храму було вирішено асигнувати із сум міського запасного капі-

талу двадцять п'ять тисяч карбованців, для утворення якого щорічно в кошторис мали вноситись вільні лишки запасного капіталу. Разом з тим було прийняте рішення і про відрахування коштів з оренди міської землі та створення особливого комітету з будівництва храму.

Для збирання пожертвувань було створено комісію в складі міського голови Миколи Івановича Мельниченка, членів міської управи: Л. Я. Ясинського, В. С. Ємельянова і Ф. А. Степанова; протоієрея Петра Шмigelського; міських гласних: Я. В. Нетесюка, В. П. Ткаченка, А. П. Калашника, Я. С. Уманського, М. А. Антоніцького, А. В. Балясного, В. Я. Голеги, С. П. Голеги, С. П. Запорожця, С. І. Кожухаря, А. С. Кочегура, С. П. Стовпovenка, Д. В. Ткаченка-Петренка і домовласників та жителів Звенигородки: Ю. С. Кримського, А. А. Радецького, А. Л. Ховайбо, Г. С. Шко-рупи та інших.

За ініціативою Ю. С. Кримського 8 лютого 1914 року було видано брошуру «Киевской губернии город Звенигородка и его Соборный храм», яка розповсюджувалась серед парафіян, жителів міста. Кошти від її продажу йшли як пожертвування на будівництво храму.

Але здійснити намір збудувати ще один храм у Звенигородці не вдалося. Влітку 1914 року розпочалася Перша світова війна, згодом, у 1917 році, – жовтневий переворот у Петрограді, далі – роки громадянської війни, войовничого атеїзму і нищення храмів. Тоді, 1936 року, собор було зруйновано, битою цеглою встелили провулок, який раніше мав назву Церковний, згодом – Курінця, а потім – Островського.

Храмом для Звенигородської православної парафії в роки війни та до 1950-х років служив колишній римо-католицький костюл, зведений в 1808 році на честь свята Преображення Господнього. Але згодом віруючих позбавили і цього приміщення, богослужіння відбувалися в цвинтарній каплиці, яку наприкінці 1970-х років було реконструйовано і розширено, а також надбудовано невелику дзвіницю.

Вона згоріла в ніч на 25 квітня, в страсну п'ятницю 1997 року.

Настоятелем Звенигородської Свято-Преображенської церкви чверть століття в 70-х та 80-х роках XX століття був митрофорний протоієрей Андрій Ренський.

Від 1 серпня 1986 року в Стебно-

му настоятелем Свято-Іванобого-словської церкви стає священник Іоанн (Іван Михайлович Лупак). А від 18 листопада 1990 року він же – настоятель Звенигородської Свято-Преображенської церкви.

Ще в роки перебування демократизація суспільства в колишньому СРСР торкнулася і церковного життя. В 1988 році було відзначено 1000-ліття Хрещення Русі. Знято заборону на реєстрацію громад. Починається відродження храмів, будівництво нових церков і соборів.

24 серпня 1991 року відродилася і держава наша – Україна.

«Для всього свій час, і година своя кожній справі під небом: ...час руйнувати і будувати, ...час розкидати каміння і час каміння громадити», – сказано в Книзі Еклезіястовій.

«Буде зведено храм», – повідомила газета «Шевченків край» від 25 квітня 1992 року.

Сімдесят літ не було хресного ходу в Звенигородці. І ясного весняного дня 21 травня, коли православна церква відзначає свято Іоанна Богослова, від колишньої каплиці на цвинтарі, яка прибрала ім'я Свято-Преображенської церкви,

рушив люд до перехрестя вулиць Проспектної і Шевченка, де мало бути зведено храм. Важкий дубовий хрест ніс до місця освячення благочинний священник Іоанн. І там, де позначено місце для храму, відбулося освячення хреста і пам'ятного каменя, на якому є напис: «Во ім'я Отця і Сина і Святого Духа освячується сія церква на честь і пам'ять Преображення Господа нашого Ісуса Христа при Патріарху Московському і Всієї Русі Алексію II, при Блаженнішому Філарету Митрополиту Київському і всієї України в літо від створення світу 7460 від Різдва Христового во плоти року 1992 місяця травня числа 21».

Освячення місця будівництва храму провели благочинний священник Іоанн Лупак, настоятель Шевченківської Свято-Богородицької церкви Іоанн Шимкевич, настоятель Катеринопільської Свято-Михайлівської церкви Віктор Криванич, настоятель Скалівської церкви Казанської ікони Божої матері Олександр Щербина, настоятель Журжинецької Свято-Богородицької церкви Валерій Лісовий і настоятель Чаплинської Свято-Успенської церкви Михайло Кучка.

Продовження на 6 стор.

Церкви столиці Шевченкового краю

Закінчення. Початок на 5 стор.

Проекту документу храму, який відновлювався в Звенигородці, було розроблено в Черкаській єпархії. За фотографіями, які збереглися, зробили і корективи виконав архітектор Володимир Іванович Начаров. Архітектурними формами собор повторює колишній Звенигородський Свято-Преображенський собор.

І почалося будівництво храму. Вже в червні було покладено перший камінь та металеву арматуру в основу перших чотирьох колон, які тримають центральний купол собору. Допомогу в цій роботі надав колектив Звенигородської школи мистецтв - найближчі сусіди будови. Колектив кар'єроуправління виділив будівельний камінь,

допомогли транспортом і механізмами працівники автопідприємства 2362.

Восени вже велася закладка фундаменту. Це робив колектив бригади мулярів із Неморожі. Бригадир М. С. Сікорський, муляри М. І. Любота, І. М. Облап, П. В. Поштаренко, Д. Й. Байрак, П. С. Ваколовський, Б. Ф. Іолик, М. П. Фещенко, М. Ю. Щербак, П. А. Кривенченко укладали арматурні сітки, бетонували фундамент.

Надав допомогу колектив Ватутінського заводу залізобетонних виробів, райагробуд, завод екологічного та меліоративного обладнання.

І тривало будівництво. Парафіяльна громада збирала кошти, надходила допомога будів-

ельними матеріалами від підприємств та будівельних організацій.

27 травня 1994 року було освячено наріжні кути і першу цеглину, покладену в основу колони храму. Просительний молебень перед початком доброго діла відслужив священник Іоанн Лупак. І першу цеглину поклав майстер мулярської справи Володимир Олександрович Сущенко, який і вів мулярські роботи до завершення ще чотири роки.

А всього, від освячення місця до освячення собору, будівництво тривало шість з половиною років. Перед Богом і людьми здійснив цей духовний і мирський подвиг благочинний Звенигородського округу протоієрей Іоанн Лупак за щиросердної

допомоги парафіян, жителів міста і району, багатьох жертвователів та колективів підприємств і організацій. Допомагали і місцеві керівники влади.

Надходила допомога коштами, будівельними матеріалами, автотранспортом і технікою. Люди щиро відгукнулися на звернення парафіян і священника до керівників підприємств і організацій, до трудових колективів. Бо будівництво собору піднімало над містом не лише споруду. Піднімались вище і душі людей. До неба, до Бога, до вічних заповідей Божих, до христолубивої віри, яка вчить: Бог - є любов.

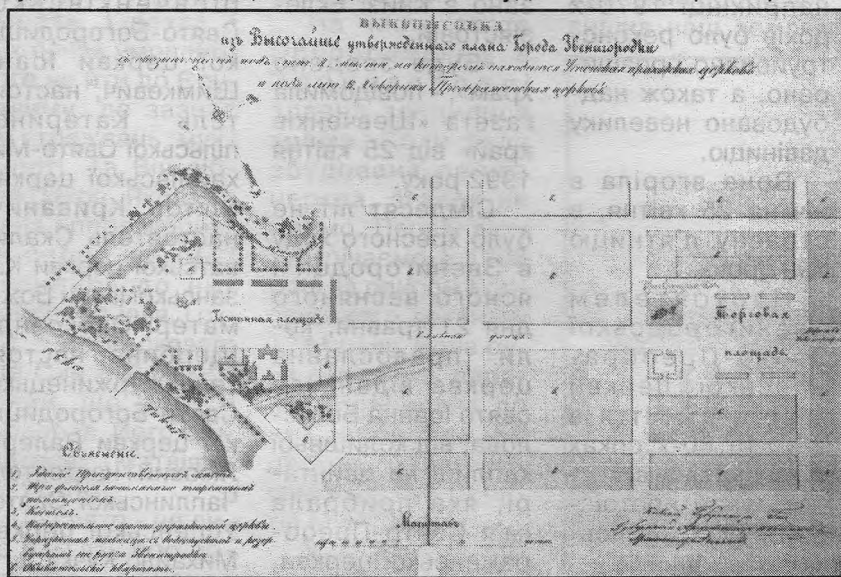
Року 1998, місяця листопада, дня 26, коли православна церква відзначає свято Іоана Златоуста, в Звенигородці було освячено Свято-Преображенський собор. Понад тридцять благочинних священників Черкаського, Смілянського, Городищенського, Шполянського, Тальнівського, Лисянського, Чигиринського районів, парафіяльного духовенства взяли участь у першому урочистому богослужінні у новому храмі. Здійснив уставний чин освячення храму і очолив Бо-

жественну літургію Преосвященніший єпископ Черкаський і Канівський Владика Софроній.

За допомогу в будівництві храму Преосвященніший Владика Софроній нагородив Грамотою Черкаської єпархії І. Г. Яременка, З. М. Ільченко, В. О. Сущенка, В. І. Начарова, І. М. Суходольського, Є. В. Ковалю. За невтомну працю настоятеля Свято-Преображенського храму протоієрея Іоанна Лупака було нагороджено святою митрою, яку отець Іоанн прийняв на голову з рук Його Преосвященства Владика Софронія.

Вже восени 1999 року при Свято-Преображенському соборі було відкрито недільну школу. Закон Божий тут викладає педагог-психолог В. В. Клименок, заняття з хорового церковного співу веде Л. А. Коцюбинська. У недільній школі діти навчаються жити православно, розмовляти з Богом у молитві. Діти відкривають для себе щастя в любові до Господа і до людей.

Лячинський С.
Храми Звенигородщини.
К., "Техніка", 2004. с. 18-25.

План центру Звенигородки. Початок XIX століття.

БУДЕ ЗВЕДЕНО ХРАМ

Як стало відомо, в Звенигородці буде збудовано українську православну церкву.

«Шевченків край». 25 квітня 1992 року.

Станіслав Лячинський

“БЛАГОСЛОВИ І ОСВЯТИ МІСЦЕ СІЄ...”

Прийдіть до Мене, усі струджені та обтяжені,
— І Я вас заспокою!

Євангеліє від Св. Матвія, 11, 28.

було зведено кам'яну. Той стрункий силует відкривав Проспектну вулицю міста. Стояла вона там, де нині рядочок двоповерхових будинків.

А сама церква була зруйнована в 30-х роках, уже нашого, ХХ століття. Впали тоді і глави Преображенського собору...

«Для всього свій час, і година своя кожній справі під небом: ...час руйнувати і будувати, ...час розкидати каміння і час каміння громадити» — сказано в Книзі Еклезіястовій.

Настав час повернення, покаяння. Шукаємо у вічних істинах відповіді: як жити? Прихистку совісті зболеної шукаємо, пробудження і воскресіння душі сподіваємось.

СІМДЕСЯТ ЛІТ не було хресного ходу в Звенигородці. І того ясного весняного дня місяця травня дня 21, коли Церква Православна відзначає свято Іоанна Богослова, автора канонічного Євангелія, проповідника любові до Бога і ближнього, від колишньої каплиці на цвинтарі, яка лиш

кілька літ прибрала ім'я церкви Преображення Господнього, рушив люд до перехрестя вулиць Проспектної і Шевченка. Тут буде воздвигнуто храм, соборна церква в ім'я Преображення Господнього. «І Він перед ними преобразився: обличчя Його, як те сонце, засіяло, а одежа Його стала біла, як світло», (Мт. 17,2).

Важкий дубовий хрест несе благочинний священик, настоятель Звенигородської Свято-Преображенської церкви Іоанн Лупак. Хрест той повитий вишитим рушником. Золотом сяють над людом корогви...

Там, де позначено місце для храму, освячується хрест і пам'ятний камінь, на якому слова: «Во ім'я Отця і Сина і Святого Духа освоюється сія церква в честь і пам'ять Преображення Господа нашого Ісуса Христа при Патріарху Московському і Всіа Русі Алексію II при Блаженнішому Філарету Митрополиту Київському і всіа

Продовження на 8 стор.

Станіслав Лячинський

Закінчення. Початок на 7 стор.

України в літо від створення світу 7460 від Різдва Христового во плоті року 1992 місяця травня числа 21».

Освячення ведуть благочинний священик Іоанн Лупак, настоятель Шевченківської Святобогородицької церкви Іоанн Шимкевич, настоятель Катеринопільської Святомихайлівської церкви Віктор Криванич, настоятель Скаліватської церкви Казанської Божої Матері Олександр Щербина, настоятель Журжинецької Богородицької церкви Валерій Лісовий і настоятель Чаплинської Успенської церкви Михайло Кучка.

Слово до громади промовляє Іоанн Шимкевич:

— Храму тут бути! Дорогі брати і сестри, коли будеється новий дім, збирається родина купно. І зібралися ми всі і стар, і млад, щоб у день свята Іоанна Богослова освятити це

“БЛАГОСЛОВИ І ОСВЯТИ МІСЦЕ СІЄ...”

місце, визначене для дому єднання нашого з Господом Богом. Щоб бачили ми небо відкрите та Анголів Божих, що на Людського сина підіймаються та спускаються.

Тут часточка життя вашого, ваш розум, ваша сила і дні вашого життя. І нагородою вам буде, коли навчите найменших братів своїх доброї справи. І навчите їх тільки добрими спра-

вами, добрими словами. Мудрий буде Храм не на піску, а на камені. Не на день, а на вічність.

І у вільну днину прийдіть сюди і своїми руками, своїм розумом і серцем допоможіть возвести храм — твердиню. Щоб жили ми всі на мирній землі вічно.

Щоб кликав дзвін у славному місті Звенигородці людей на добрі справи, щоб усім дарований був мир, здоров'я і многія літа...

І лине спів. А над людом у ясному

весняному небі, як віща вістка — два білих голуби.

С. ЛЯЧИНСЬКИЙ.

Від справ Божих — до справ мирських. Така вже доля журналіста — навіть беручи інтерв'ю в священослужителя, питання доводиться задавати матеріально прозаїчні.

— Який проект складено, хто його автор? — запитую священика Іоанна Лупака.

— Проектну документацію розроблено в нашій єпархії. Певні розробки і корективи стосовно саме Звенигородки виконав архітектор Володимир Іванович Начаров.

— А яка розрахункова кошторисна вартість будівництва!

— Зараз навіть орієнтовно визначитись важко. Десь, за попередніми розрахунками, за нинішніми цінами лише вартість будівельних матеріалів сягне понад три мільйони карбованців. А ціни зростають з дня в день... А що стосується будівельних робіт, то тут вся надія наша, щоб люди допомогли трудом своїм. Так і належить будуватись Храмові.

— А хто зможе — допоможе і карбованцем!

— На період будівництва нас звільнено від внесення нашої частки у фонд єпархії. Будемо вести і збір коштів.

— Наша Звенигородська церква має рахунок у банків?

— Так, наш розрахунковий рахунок у Звенигородському відділенні 000701282.

І для служіння Богові потрібна наша сила, труд і натхнення.

“Шевченків край”. 27 травня 1992 року.

ПЕРШИЙ КАМІНЬ

покладено в основу колон Преображенського собору в місті Звенигородці.

Минулої п'ятниці колектив Звенигородської школи мистецтв прийшов на будівельний майданчик, щоб покласти в основу котловану перші камені під бетонування основ храму.

Як сказав священник Іоанн Лупак: кому, як не сусідам, першими прийти на допомогу в будівництві собору.

І того дня покладено камінь, металеву арматуру для чотирьох колон, які триматимуть центральний купол собору.

З перших днів будівництва колектив кар'єроуправління безкоштовно виділив будівельний камінь. Допомагають транспортом і механізмами автомобілісти з автопідприємства 2362.

"Шевченків край". 24 червня 1992 року.

Ще не минуло півроку, як у Звенигородці було освячено місце для будівництва Свято-Преображенської соборної церкви, і, як не важко в час економічної скрути – громада веде будівництво.

– Надає нам допомогу колектив Ватутінського заводу залізобетонних виробів – тут виготовляють бетонні блоки, зварюють арматуру. Не лишилися осторонь колектив райагробуду і наші сусіди – Звенигородський завод екологічного та медичного обладнання, – розповідає благочинний священник Звенигородської Свято-Преображенської церкви Іоанн Лупак.

Цими днями на будові трудиться бригада мулярів з Неморозького сільськогосподарського підприємства. Бригадир Микола Сергійович Сікорський говорить:

– За неповних два тижні бригада вивершила фундамент собору. Добре трудяться тут Михайло Іванович Любота, Іван Миколайович Облап, Петро Васильович Поштаренко, Дмитро Йосипович Байрак, Петро Станіславович Ваколовський, Борис Феодосійович Голик, Микола Павлович Стеценко, Микола Юхимович Щербак, Петро Андрійович Кривенченко. Роботі сприяє і те, що без затримки на будову підвозять камінь, бетон, воду, арматурні сітки...

Ось і зараз, коли розмовляємо, бригада ще тільки розпочинає роботу, а водій із райагробуду Василь Петрович Дашенко вже доставив воду. І все до ладу йде.

– А церковна громада подбала про харчування будівельників. Люди готують обіди, які доставляють безпосередньо на будівельний майданчик, – розповідає церковний півчий Юхим Якович Фесенко.

Не на день – на вічність вознести до неба хрести над собором

ВОЗНЕСТИ ХРЕСТИ НАД СОБОРОМ

Великоднього Свята наш кореспондент зустрівся з

благочинним священником, настоятелем Звенигородської Свято-Преображенської церкви Іоанном Лупаком і попросив його розповісти про хід будівництва Преображенського собору.

– Вже скоро рік від того світлого травневого дня, коли в Звенигородці було освячено місце будівництва Собору. За час, що минув, вже й чимало зроблено. Громада веде будівництво. Допомогли нам колективи ряду підприємств: Ватутінський завод залізобетонних виробів виготовив збірний залізобетон, кар'єроуправління забезпечило будівництво щебенем і каменем, допомагав райагробуд. Все це дало змогу колективу будівельній бригаді з Неморозького сільськогосподарського підприємства закласти фундамент Собору, вивершити підмурки. Укладено камінь, бетон, арматурні сітки, закладено фундаменти колон.

Для мурування стін маємо запросити спеціалізовану бригаду. Адже для цієї роботи потрібне відповідне вміння. Не в кожного будівельника нині є досвід будівництва церков та соборів.

Але хоч відзначити, що будь-яка допомога громадян буде особливо цінною. Не лише коштами можуть допомогти керівники і трудові колективи промислових підприємств, будівельних організацій міста.

Кожен карбованець, пере-

рахований на рахунок Свято-Преображенської церкви, піде на святу справу.

І воздасть Господь за труд, покладений для будови Храму. Кожен бажаючий в міру сил своїх і вміння може трудитися на будові. Наша церква і громада віруючих звертаються до керівників підприємств і організацій, будемо надсилати і листи, щоб кожному, хто виявив бажання працювати на будівництві Преображенського собору, залічували ці дні до робочих.

"Написано: Дім Мій – буде домом молитви" /Мт. 21. 13/.

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

МУДРИЙ БУДУЄ НЕ НА ПІСКУ...

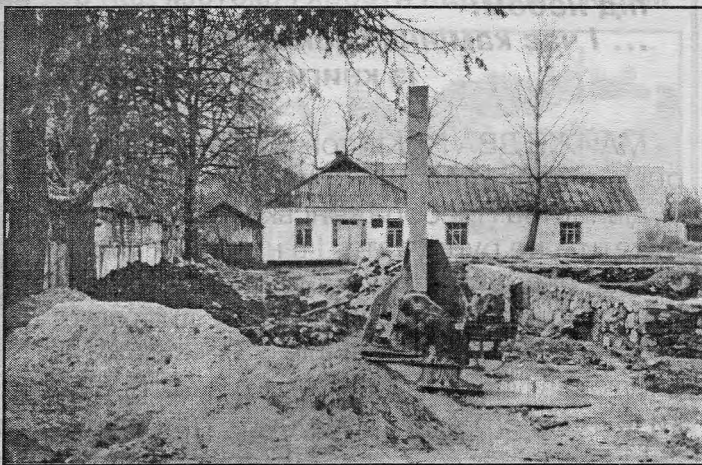
беруться будівельники. І в цій роботі єдність Богом заповідана.

С. ЛЯЧИНСЬКИЙ.

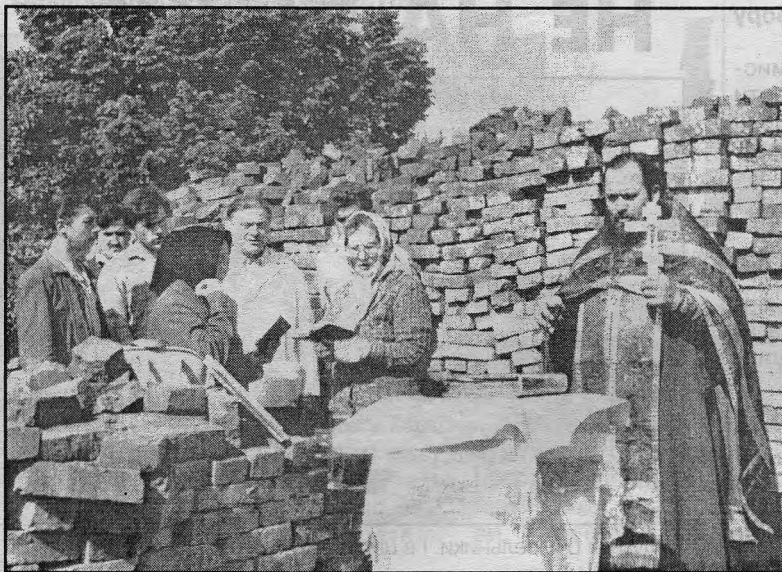
* На будівництві Святопреображенського собору трудиться бригада мулярів з Неморозі.

Фото В. Добровольського.

"Шевченків край". 11 листопада 1992 року.

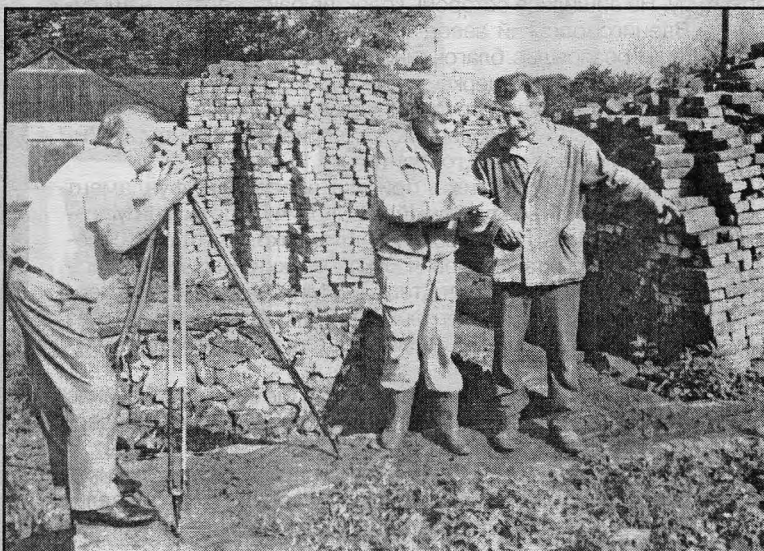

ПОЧАТОК ДОБРОГО ДІЛА

**Вознести хрести над собором
Для всього свій час,
і година своя кожній справі
під небом:
... І час каміння громадити...
із книги Еклезіястової.**

МАЙЖЕ ДВА РОКИ тому, 21 травня 1992 року, в Звенигородці було освячено місце будівництва Преображенського собору. Будувати – не руйнувати. І в нинішніх умовах важкої економічної кризи громаді все вдається нелегко. Ще на початку листопада 1992 року бригада мулярів із Неморожі, яку очолював М.С. Сікорський, заклала підмурки фундаменту. А потім робота сповільни-

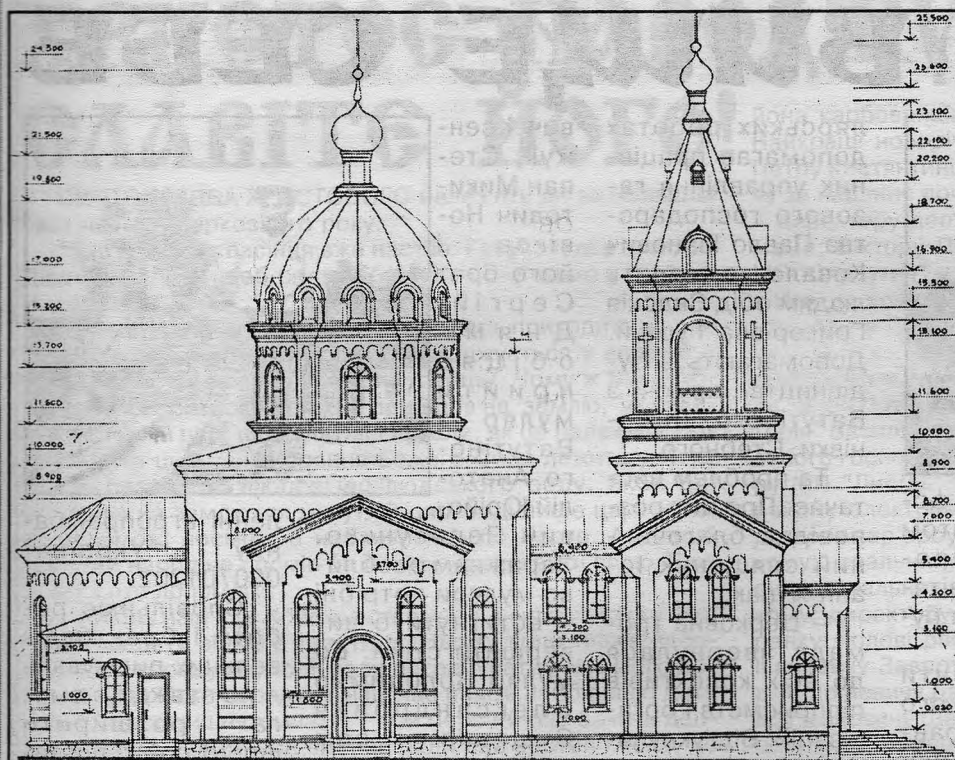

лась. Закупити, привезти, скласти цеглу, коли не вистачає коштів, транспорту, робочих рук – про ці труднощі добре знає церковна громада. Адже в стіни собору має лягти майже півмільйона цеглин...

Того травневого дня 1992 року ніс важкий дубовий хрест настоятель Звенигородської Свято-Преображенської церкви, благочинний священик Іоанн Лупак. І став той хрест на місці майбутнього вівтаря. А Іван Михайлович Лупак і досі несе свій важкий хрест. Перед Богом і людьми – то духовний і мирський подвиг. Знайти матеріали і кошти, оплатити, привезти, зберегти... Бо люди зараз ні Божого страху, ні людського стида не бояться. І, совість

втративши, на будівельний майданчик часом навідується не для добрих справ.

Та, попри все, храм будується. Нещодавно, 27 травня цього року, тут відбулася знаменна подія – розпочато кладку колон і стін. Веде цю роботу один з найдосвідченіших мулярів міжгосподарської пересувної мехколони Володимир Олександрович Сущенко. За десятки років роботи в складі бригади він уже звів ціле місто: багатоквартирні будинки в Звенигородці і Ватутіному, цехи промислових підприємств, ферми, школи і лікарні. А от церкву доводиться вперше будувати. Допомагають йому молоді будівельники з Тернопільщини, майбутні

чилище, вони вже працювали на будовах. І зараз готують розчин, дбайливо стежачи за відповідністю всіх складових. Бо "... мудрий будує не на піску, а на камені", сказано в Писанні.

Творчий подвиг здійснив заслужений архітектор Беларусі Володимир Іванович Начаров. За кількома фотографіями він зробив реконструкцію креслень колишнього Преображенського собору, який був зведений у Звенигородці в 1820 році, простояв понад сто літ і зруйнований на початку вже наших, буремних тридцятих років.

І ось ці креслення втілюються в Храм Божий. Майже на тридцять метрів здійме глави

студенти духовної семінарії Петро Васильович Ласий і його брат Михайло, Володимир Петрович Бернадський взяли на себе послухання трудитись на зведенні храму. І досвіду їм не бракує – закінчивши профтеху-

Собор над містом. І хрести над ним, як символ віри в Боже начало людини, покликаної до щасливого життя.

Зібралась громада: Ольга Богданівна Лупак, Олена Антонівна Вовченко, Олександра Григорівна Поєдинок, Павло Іванович Шелюк, Микола Леонідович Шпаченко... Просительний молебень перед початком доброго діла служить священник Іоанн Лупак. І освячено кожен кут фундаменту, і урочисто освячується перша цеглина, яка ляже в основу колони храму.

Молитвами до Бога, до неба – здійметься наша віра, надія, любов. Пошли, Господи, всім здоров'я і сили вознести хрести над собором.

С. ЛЯЧИНСЬКИЙ.

"Шевченків край". 15 червня 1994 року.

СТАТИ ВИЩЕ СЕБЕ

Розглядаючи фотографії нашого міста, зроблені на початку століття, помічаєш, як чітко вимальовувалися дзвіниці і бані Преображенського собору і Успенської церкви. Хто проїздив повз Стебне, той помітив, як мальовничо розкинулось над водоймищем село, як сяє під сонцем церква, якою окрасою вона є для села.

Сьогодні силует нашого міста без високих відміток приземкуватий, одноманітний.

Повільно, цеглина за цеглиною піднімаються стіни собору. Щоправда, то-

го дня, як ми з фотокореспондентом Віктором Добровольським завітали на будову, тут було людно.

— Це студенти Звенигородського факультету управління і економіки агропромислового виробництва Черкаського інституту управління бізнесом, — розповідає викладач Віталій Юрійович Таран. — Планами навчання передбачено практику. Групи поїхали в колгоспи. А ця — допомагає в будівництві собору.

Студенти вкладають на піддони цеглу — так буде зручніше подати її краном до місця роботи. Бо хоч і повільно, та стіни піднялися вже на значну висоту. І колони зведено до запланованої відмітки.

Сьогодні готує розчин працівник автопідприємства споживчого товариства Руслан Іванович Бондаренко, в тес-

лярських роботах допомагає працівник управління газового господарства Павло Іванович Коваленко, варить людям обід Євдокія Григорівна Гуржій. Допомагають в будівництві віруючі з Ватутіного, Рижанівки, Стебного...

Та проблем вистачає. Про них розповідає благочинний священик Іоанн Лупак:

— Церковна громада звернулася до всіх колективів підприємств і організацій. Відгукнули-

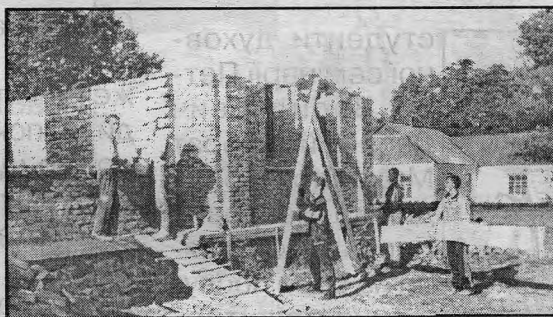
вч Ксенжук, Степан Микитович Новіков і його брат Сергій. Днями обіцяв прийти муляр з Ватутіного Анатолій Юрійович Пересунько. Зараз нам особливо муляри потрібні — встигнути б завершити стіни. Бо муляр Володимир Олександрович Сущенко сам

ленні агропромбанку "Україна" 000701202.

Сповільнює роботу і брак будівельних риштувань — не завжди є змога розширити фронт робіт, поставити на кладку стін більше мулярів. Хотілось би, щоб нас зрозуміли — церква місту потрібна. Бо вона не лише над містом підніметься. Вона і душі наші вище підніме. Бо, сказано в Євангелії від Святого Луки, як спасти свою душу:

— "Коли хоче хто йти вслід за Мною, хай зречеться само-

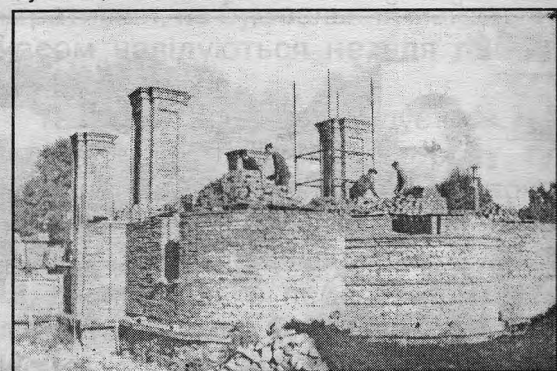

ся керівники району зв'язку, фабрики "Зоря", райагробуду, радгоспу "Звенигородський", СПМК-8, госпрозрахункової будівельної дільниці, підприємство "Славутич".

А написали ми понад 30 листів. Не всі розуміють, що для виховання духовності віра потрібна. Особливо в цей складний час, коли людей бере в полон наркотики, наркоманія, пияцтво. Втрата духовних цінностей — то втрата нашого майбутнього. Добре, що є такі люди, як муляри Григорій Андрійо-

всього не встигне.

А ще будові потрібно майже 150 тисяч цеглин. Добре було б, якби нам її

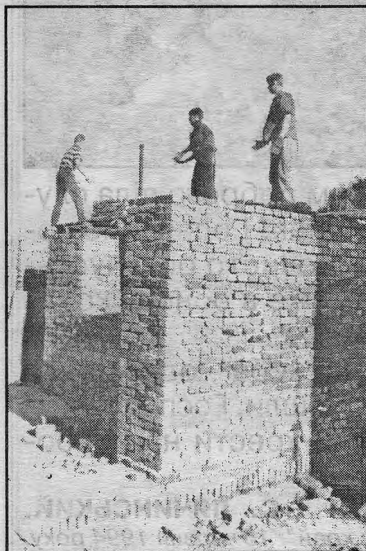
відпустили в кредит — адже і з коштами відчуваємо утруднення.

Принагідно нагадую, що наш розрахунковий рахунок у Звенигородському відді-

го себе, і хай візьме щоденно свого хреста, та й за Мною йде".

С. ЛЯЧИНСЬКИЙ.

"Шевченків край".
10 вересня
1994 року.

ХРИСТОС НАРОДЖУЄТЬСЯ! СЛАВІТЕ ЙОГО!

СВЯТО РІЗДВА ХРИСТОВОГО належить до найбільших свят нашого церковного року.

"Час нашого спасіння вже настав. Готуйся, вертепе, бо Діва надходить, щоб родити," – так ми читаємо у стихирі Надвечір'я Свята.

Передвічний Бог, всесильний Творець приходить на цей світ як маленьке немичне дитя, народжується у вертепі – стайні-пристановищі для звірят /овець/. Чому ж Він захотів так упокоритися? Чому не прийшов на землю, як славний могутній цар, щоб Його шанували, як це належить Йому? Тайна цього упокорення Божого Сина лежить у Його Божій безмежній любові до людського роду. Якби Він прийшов на землю, як могутній цар, тоді лише царі, князі та вельможі посміли б наблизитись до Нього. А бідний простий народ не посмів би підійти і розказати свою біду, попросити допомоги.

Господь наш Ісус Христос став найбіднішим заради нас, щоб нам дати відвагу прийти до Нього, коли тільки забажаємо, а передусім, тоді, коли потребуватимемо Його допомоги, чи Його поради. У наш час навіть найбідніше дитя має теплу затишну кімнату, у якій перший раз бачить денне світло. А Божий син вибрав ради нас вертеп і ясла, де зволив спочити.

Тому у ці святкові дні приходьмо до Святої Церкви і поклоняймося Новонародженому Дитяті, просімо Його благословіння. Прибігаймо до Нього без страху, відкриваймо перед Ним наші зболілі серця, розкажімо Йому про все, що нас гнобить, що нам дошкуляє. А Він нам допоможе.

Але просячи Його допомоги, нам потрібно збудити у наших серцях сильну віру й уповання на Нього і просити з любов'ю від щирого серця і Він не відхилить нашого прохання.

Дорогі во Христі браття і сестри!

Від усієї душі і щирого серця поздоровляю усіх жителів міста Звенигородки і навколишніх сіл, а також усіх православних християн із великим святом Різдва Христового, Нового Року і Хрещення Господнього!

Нехай Новонароджене Дитя благословить нас усіх і весь наш український народ своєю всемогутньою правицею. Нехай дарує нам Господь не тільки у ці святі дні, але й в інші дні життя нашого прославляти всесвятє ім'я Його у душах і тілах наших і удостоїтися славити Його на небесах во віки вічні.

З НАГОДИ цього великого Свята хочу принести щирі подяку всім, хто брав і бере участь у будівництві Собору на честь Преображення Господнього в місті Звенигородці. Хай Господь прийме їхні подаяння і віддасть сторицею їх сім'ям і родинам.

Висловлюю щирі подяку голові районної Ради народних депутатів Василю Івановичу Чорноволу за виділення коштів для оплати десятих плит перекриття та голові міськвиконкому Миколі Олександровичу Токовому за проведenu організаційну роботу з керівниками підприємств.

Сподіваюсь, що в наступному році владні структури та ки вишукають кошти для завершення будівництва.

Щиро дякую і приношу найкращі новорічні побажання Олександрі Миколайовичу Кислиціну та його колективу, які вирішили подарувати для будови Собору 20 тисяч штук цегли, цемент, метал та інші матеріали. Від усієї душі вітаю Івана Гавриловича Яременка, директора АПТ-2362, і в його особі весь колектив за постійну допомогу автотранспортом та підіймальними механізмами. Щиро дякую і зичу найкращих успіхів працівникам сироккомбінату, які в листопаді минулого дяку пожертвували для будови 4,2 міль-

йона карбованців та забезпечували будівництво водою. Найкращі новорічні побажання і велику подяку приношу Петру Костянтиновичу Різнику – директору райагропостачу за надання допомоги палим; Зої Миколаївні Ільченко – директору держлісгоспу, за надану допомогу механізмами; Віктору Петровичу Крижанівському – директору МП "Славутич" – за допомогу робочою силою, будматеріалами та коштами; директору санаторію "Радон" Леоніду Петровичу Грицюку; завідувачу районним відділом освіти Миколі Володимировичу Груші; директору будинку престарілих Аллі Савеліївні Безносок; директору фабрики "Зоря" Катерині Лазарівні Фесенко; директору МП "Вікторія" Василю Івановичу Оськіну; директору управління газового господарства Миколі Петровичу Сокирку; директору району електромереж Анатолію Івановичу Таранусі; директору кар'єроуправління Валерію Івановичу Капуловському; начальнику райшляхвідділу Миколі Івановичу Мамаєнку; начальнику СПМК Володимирі Семеновичу Ялинському; директору УВП УТОС Миколі Никандровичу Олефіренку; голові районного споживчого товариства Віктору Івановичу Завертайлу; начальнику рембуддільниці Миколі Андрійовичу Дарагану; директорів АТП-17108 Олександрі Івановичу Швецю; директору ТЕКу Леоніду Романовичу Шведу; підприємцю Анатолію Івановичу Штаньку; адміністратції і колективам факультету інституту бізнесу, СПТУ-34 та СПТУ-16 та багатьом іншим за надану посильну допомогу в будівництві Звенигородського Свято-Преображенського Собору.

Активну участь у будівництві брали віруючі і співчуваючі. Прикладом можуть бути брати Григорій та Микола Запари, Григорій Андрійович Ксенжук, Іван Миколайович Шильник та інші, які добросовісно відпрацювали на будові по 4-6 днів.

Прихожани нашої церкви та жителі ближніх сіл постійно забезпечували будову продуктами та гарячими обідами. За все це, шановні християни, велике вам спасибі та найтепліші побажання в Новому році.

Але не всі організації поставились до будови з розумінням. Так, із 115 організацій /великих і малих/ у місті Звенигородці були задіяні на будові лише 15. Приходська рада церкви на грудневій сесії міськради виступила із зверненням до всіх трудових колективів надати посильну допомогу в будівництві, виділяти хоч би по 2-3 мільйони карбованців щомісячно. Гроші просимо переказувати на рахунок №701202 в Звенигородському відділенні АПБ "Україна".

Сесія Звенигородської міської Ради підтримала звернення приходської ради Звенигородської Свято-Преображенської церкви до підприємств, установ, організацій та приватних структур міста про надання допомоги в будівництві Свято-Преображенського Собору.

НА ЗАКІНЧЕННЯ дозвольте мені ще раз від імені Церковної приходської ради і від себе особисто висловити щирі подяку всім, хто брав участь у будівництві церкви, і від всієї душі привітати всіх жителів міста Звенигородки і навколишніх сіл, всіх православних християн з Великим Святом Різдва Христового, Нового року і Хрещення Господнього.

Нехай дарує Господь у наступному році кожній родині сил душевних і тілесних, допоможе в земному житті і праці. А ми будемо берегти і примножувати в своїх серцях любов до Бога і до ближнього, будемо молитися за всіх жертвотелів.

Бажаю всім радісних і веселих свят.

З християнською любов'ю, шануванням і подякою благочинний священик Іоанн ЛУПАК.

"Шевченків край". 7 січня 1995 року.

НЕ МИЛОСТІ, А МИЛОСЕРДЯ

21 травня 1992 року в Звенигородці освячено місце будівництва Преображенського собору.

Будується в Звенигородці Свято-Преображенський собор. З великими потугами і переборами, попри всі негаразди, по благословінню Божому, храм святий споруджується. Темпи будівництва залишають бажати кращого, але, дякуючи прихожанам, які, відмовляючи собі в найнеобхіднішому, жертвуючи своїми заощадженнями, допомагають коштами, будівництво не припиняється. Ряд керівників підприємств, організацій та комерційних структур теж фінансують будівництво, допомагають матеріалами, транспортом. Якби так усі відгукнулись, то, безперечно, храм був би вже в стадії завершення.

Зараз будові потрібні металеві риштування, щити дерев'яного настилу, труби, дошки, цвяхи, дерев'яні стояки. Церковна приходська рада уклінно просить керівників підприємств та організацій, керівників комерційних структур та підприємств надати посильну допомогу в будівництві,

надіється на вашу чуйність і розраховує на допомогу.

Слід всім пам'ятати, що влада кожного керівника через певний час закінчується. І тоді кожен звертається до Бога просити спасіння своєї душі. І Господь-Бог вашої доброти не забуде, а церква молитиметься за милосердних, милостивих, добродійних будівників і керівників: "Будьте милосердні, як Отець Небесний".

Надіємось, що Господь приведе вас допомогти закінчити будівництво Собору.

Просимо вас перераховувати кошти на розрахунковий рахунок 701202 в АК АПБ "Україна" в місті Звенигородці для завершення будівництва. Пропозиції про допомогу – по телефону 5-45-21, щоденно.

З повагою і шануванням настоятель Звенигородської Свято-Преображенської церкви священник Іоанн ЛУПАК.

"Шевченків край". 20 травня 1995 року.

І ГОСПОДЬ ВІДДЯЧИТЬ СТОРИЦЕЮ...

ДОРОГІ во Христі браття і сестри! Від усієї душі, щирого серця поздоровляю усіх жителів Звенигородки і навколишніх сіл, усіх православних християн із Великим Святом Різдва Христового, Нового року і Хрещення Господнього! Нехай Новонароджене дитя благословить нас усіх і весь наш український народ своєю всемогутньою правцею. Нехай дарує нам Господь не тільки у ці святі дні, але й в інші дні життя нашого прославляти всесвяте ім'я Його у душах і тілах наших і удостоїтися славити Його на небесах во віки вічні.

З НАГОДИ цього великого Свята хочу принести щирю подяку всім, хто брав і бере участь у будівництві Собору на честь Преображення Господнього в місті Звенигородці. Хай Господь прийме їхні подаяння і віддячить сторицею їх сім'ям і родинам.

Приємно відзначити, що наші владні структури беруть активну участь у будівництві Собору. Так, районна державна адміністрація під керівництвом В.І. Чорновола вишукала можливості для придбання покрівельної сталі. Виконком міської Ради, який очолює М.О. Токовий, теж не лишився осторонь – при гострому дефіциті бюджету зумів оплатити вартість 10 тисяч штук цегли. Велика вдячність керівникам району і міста за їх чуйне ставлення до потреб віруючих. Сподіваємось, що і в цьому році вони виступлять головними доброторцями нашої будови.

Не зрушилося б з місця будівництво і без допомоги трудових колективів та особистої участі керівників промислових підприємств та будівельних організацій. Хай вони дарують мені, якщо кого не назву. Та, насамперед, хочу відзначити директора АТП-2362 І.Г. Яременка, директора Вільховецького цукрозаводу О.П. Ненадо, голову райагробуду О.М. Кисліцина. Вони постійно допомагають будові виділенням висотного автокрану, будівельних матеріалів.

Щиро дякую директору заводу залізобетонних виробів П.А. Кудрію, начальнику МПМК Л.Ф. Шалденку, директору МП "Факел" М.Д. Лелеці за надання матеріалів, робочої сили та грошові перекази. Слова найщирішої подяки висловлюю директору райагропостачу П.К. Резніку за постійне забезпечення будови пально-мастильними матеріалами, директору управління газового господарства М.М. Сокирку – за забезпечення будови скрапленням газом, директору району електричних мереж А.І. Таранусі – за постійне постачання будівництва електроенергії та допомогу в оплаті роботи механізмів.

З особливою теплотою висловлюю вдячність і найщиріші побажання добра в Новому році нашим жінкам – директорам підприємств: директору держлісгоспу З.М. Ільченко, директору будинку інтернату А.С. Безносок, колишньому директору фабрики "Зоря" К.Л. Фесенко, керуючій відділенням банку "Україна" З.К. Курінній. Хай віддячить Бог сторицею за ваші добрі справи!

Щирю вдячність висловлюю директору кар'єроуправління В.І.

Капуловському, директору райсількомунгоспу О.М. Кисілю, начальнику БМУ-4 О.П. Романчуку, начальнику дільниці БМУ-5 А.І. Глуценку, шахтобудівельному управлінню в особі О.І. Косменюка, директору заводу екологічного обладнання Ю. В. Нещадківському, директору заводу будматеріалів В.П. Остапенку та багатьом іншим за допомогу будівельними матеріалами.

Велике сердечне спасибі директору комбінату вогнетривів В.П. Балабі, В.С. Сазонтову і І.М. Безмозкому – керівникам ШРБУ-85, директору АТП-2090 В.М. Дяченку, П.В. Грушку і В.К. Кімліку – керівникам заводу продоварів, директору млинзаводу І.І. Васькевичу, начальнику СПМК-8 В.С. Ялинському, директору МП "Либідь" П.А. Лещенку, підприємцям В.П. Крижанівському, Л.Д. Бойку, А.А. Погорілому за надану допомогу в оплаті автотранспорту та механізмів.

З нагоди Великого Свята висловлюю щирю подяку головам сільгосппідприємств М.М. Бойку, О.В. Снісарю, С.Г. Грищенку, М.А. Філіпенку за надану допомогу продуктами харчування та пально-мастильними матеріалами. Хай поля цих господарств добрим врожаєм колосяться в Новому році!

Підтримували будівництво своїми збереженнями працівники автопарку, санаторію "Радон", сирокмбінату, водії райлікарні, лікарі дитячої поліклініки та інші. Допомагали віруючі та співчуваючі Озірні, Вільховця, Гудзівки, Багачівки. Люди забезпечували будову продуктами харчування, жертвували вклади.

Але з 115 організацій, великих і малих, в минулому році допомагали в будівництві Собору лише 42. Якщо порівняти з 1994 роком, коли брали участь в будівництві лише 15 організацій, то бачимо зрушення на краще. Але хотілося б, щоб всі зрозуміли, що духовне відродження українського народу – справа не лише окремих керівників і осіб. Це справа всіх і кожного, святий обов'язок всієї громади. А сьогодні проблем на будові вистачає.

Тому, користуючись нагодою, закликаю всі підприємства і організації, підприємців і окремих осіб зробити внесок на рахунок №701202 в Звенигородському відділенні банку "Україна". Бог віддячить вам, сім'ям і родинам сторицею.

Висловлюючи ще раз вдячність всім, хто допомагає будувати Собор, від імені Церковної приходської ради і від себе особисто вітаю всіх жителів району, всіх православних християн з Великим Святом Різдва Христового, Нового року і Хрещення Господнього.

Нехай дарує всемогутній Бог в новому році кожній родині сил душевних і тілесних, допоможе кожному в житті і праці. Будемо берегти і примножувати в своїх серцях любов до Бога і до ближнього, будемо молитися за всіх жертводателів. Бажаю всім радісних і веселих свят.

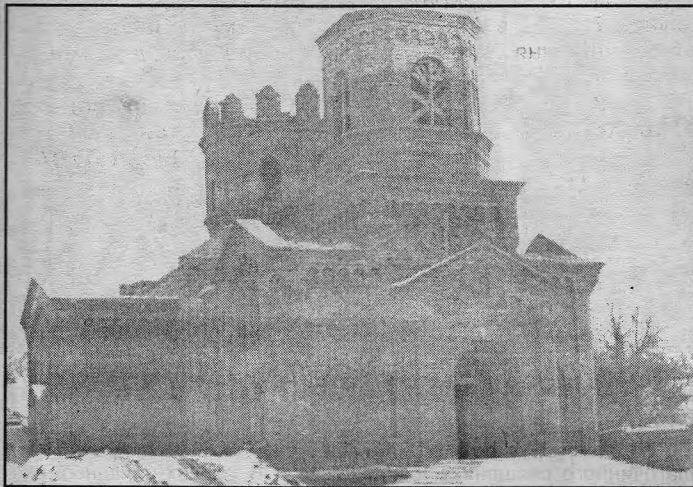
З християнською любов'ю, шануванням і подякою Божою благочинний священник Іоанн Лупак.

"Шевченків край". 6 січня 1996 року.

ВОЗНЕСТИ ХРЕСТИ НАД СОБОРОМ

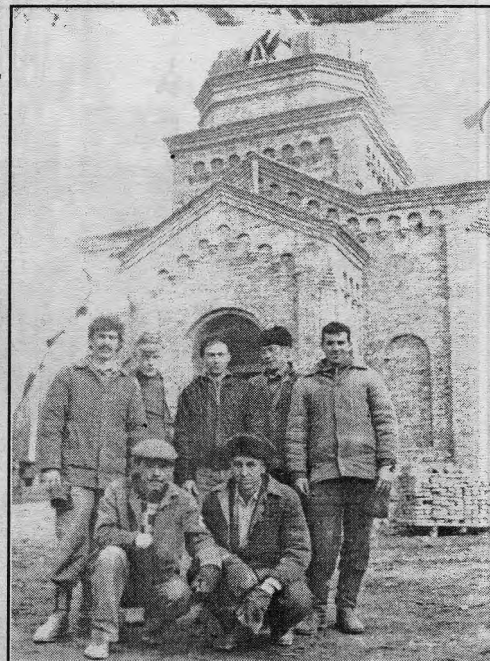
На спорудженні Свято-Преображенського собору в Звенигородці будівельники практично завершують зведення стін. Цегляна кладка вже дійшла до відміток понад 17 метрів. Далі будуть йти металеві конструкції дзвіниці і головного купола, які нестимуть хрести вже на 25-метровій висоті.

Напередодні Різдвяних свят наш фотокореспондент Віктор Добровольський сфотографував бригаду мулярів, які працюють на будові.

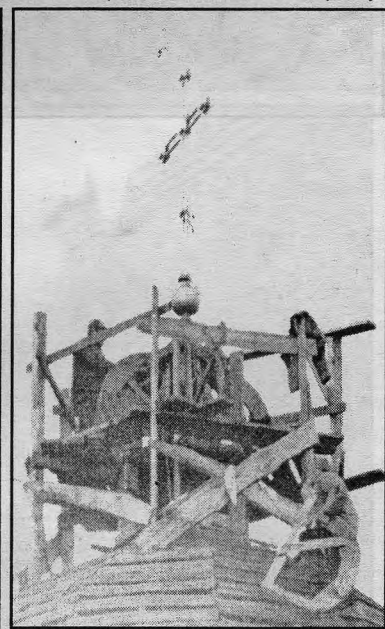
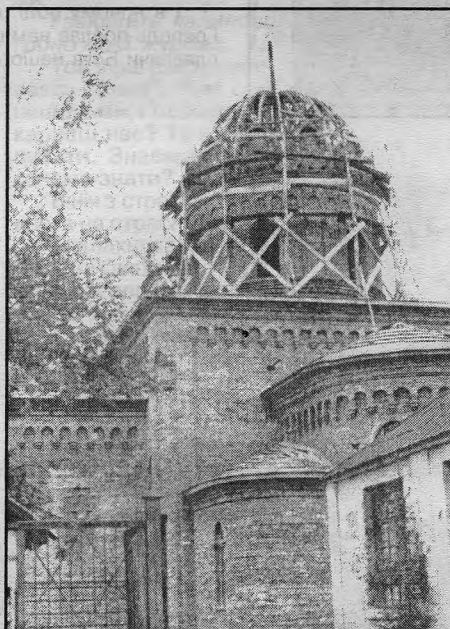
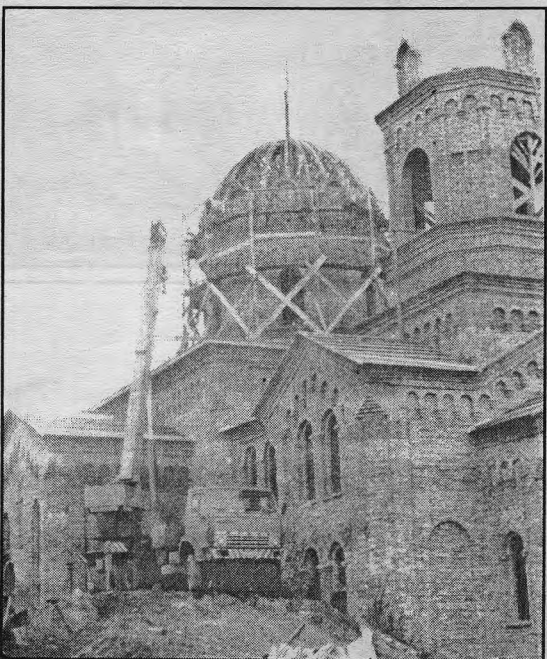
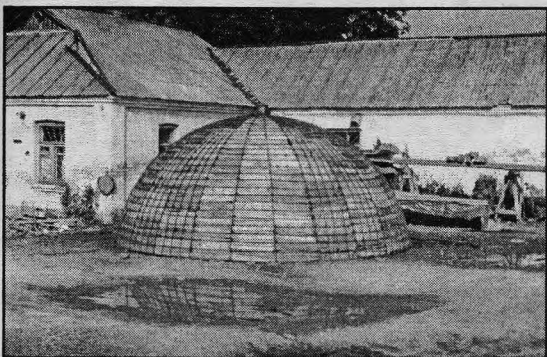

Ось вони: Віктор Андрійович Павленко, Леонід Леонтійович Шпаченко, Вячеслав Вікторович Коваль, Володимир Петрович Бернацький, Володимир Олександрович Сущенко, Сергій Миколайович Тривальський, Микола Миколайович Бондаренко, Олександр Олександрович Сущенко.

Хай допоможе Бог всім добрим людям в святій справі спорудження храму. Бо душам нашим так треба сьогодні горнутись до вічних заповідей, до Віри, Надії, Любові.

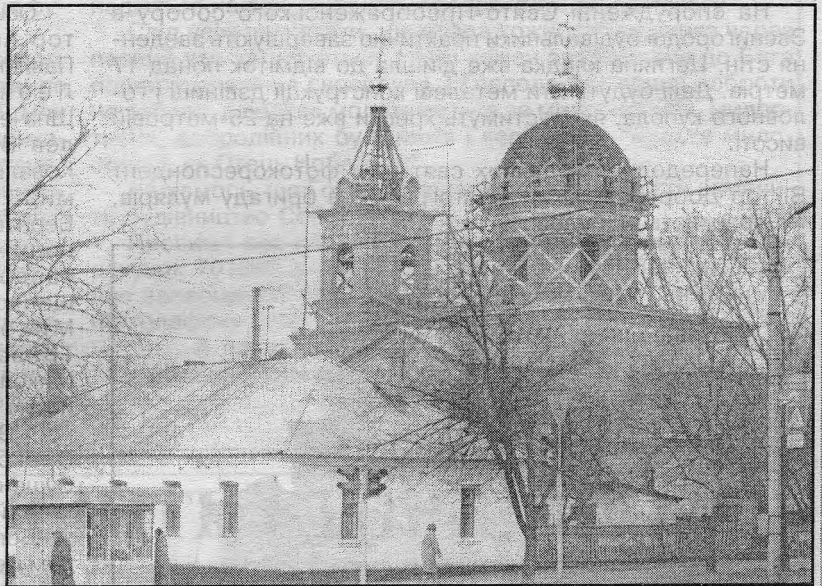
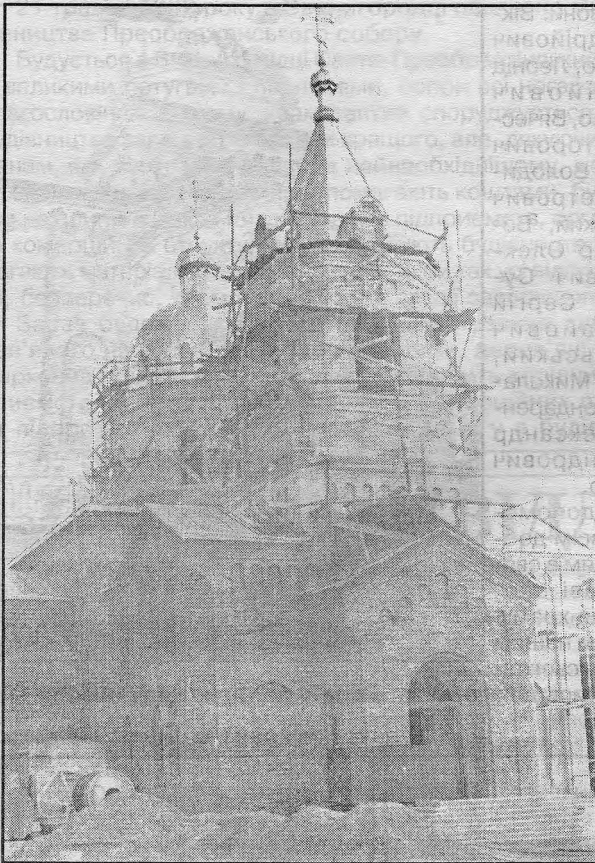
"Шевченків край". 6 січня 1996 року.

Дім Божий піднявся до проектних відміток, і поспішають будівельники до зими перекрити приміщення. Встановлено крокви головного купола. І над ними, хай і тимчасовий, дерев'яний хрест.

Освячує він ту працю людську в ім'я Господнє. Бо тільки з Божою поміччю та добросердям можна сьогодні будувати Храм душі нашої.

СЯЮТЬ ХРЕСТИ НАД СОБОРОМ

Наприкінці 1996 року над будовою Свято-Преображенського собору в Звенигородці сріблом засяяли хрести.

“Вознести хрести над собором” – ця рубрика в нашій газеті розповідає читачам про подвижницьку роботу будівельників, про надихану Богом діяльність благочинного священика Іоанна Лупака. В умовах нинішньої економічної скрути так важко відроджувати духовні святині. Але робота триває.

І в новому році, в Дні Різдва Христового будемо творити молитву, щоб Господь послав нам сили і терпіння, щоб у відродженому Храмі лунали співи, славлячи Бога нашого, землю рідну, народ, покликаний до світла і добра.

“Шевченків край”. 31 грудня 1996 року.

ЗАПАЛАЮТЬ ХРЕСТИ...

Коли гасили пожежу, дзвонами бились у моєму серці слова Олексія Озірного:

Запалають Хрести і засвітять півнеба ночами,

І заюшить калиново гроно моєї журби...

Той вірш поета називавсь "Вина". Чим сгорішили ми, Господе, що караєш нас? Та навіщо питати. Знаємо. Чи не хочемо знати?

В ніч з страшного четверга на страсну п'ятницю спалахнула в Звенигородці Свято-Преображенська церква, що біля старого цвинтаря. Перший виклик пожежники отримали о 21 годині 45 хвилин 24 квітня. Другий – по 5 годині ранку 25 квітня.

Горіли насмолені ікони, книги Святого Письма, Біблії, молитовники, поминальні книжечки, що десятиліттями зберігались в церкві... Впали з обгорілої дзвіниці дзвони...

Святкової ночі Воскресіння Христового зійшлися люди. І навколо згарища, і по вулиці аж до проспекту стояли, чекаючи освячення хліба насущного.

Христос Воскрес! І для нас відкриті ворота Царства Небесного.

"І хто б іще за вас, таких, загинув?"

С. ЛЯЧИНСЬКИЙ.

Фото

В.Добровольського.

*"Шевченків край".
7 травня 1997 року.*

СПАСА

СКОРБОТА у дія, який Сам серцях віруючих, скорбить душа, неavigойною раною ятрить біль від згарища нашого Храму у Звенигородці.

І просимо Бога: "Господи, прости їм, бо не знали, що роблять". Не нам їх судити, над ними є Праведний Су-

дїя, який Сам постоїть за Дім свій. А нам, грішним, попущено Богом велике терпіння і ми кожний день просимо у Бога словами акафіста: "Господи, Ти мій Господи, радосте моя, допоможи мені. Нехай возрадуєся о милості Твоїй".

І це нам, віруючим, пережити треба, терпінням і скорботами, важкою тернистою дорогою треба перейти, щоб зберегти істинну віру і істинну Православну Церкву, щоб досягнути Царства Небесного.

Першим відгукнувся на наше

лихо колишній директор Звенигородського сиромкомбінату І.Ю. Титаренко та керований ним колектив, який надав посильну допомогу. Чуйно поставились до благодійної акції колектив районного споживчого товариства /голова В.І. Завертайло/, колектив УВП УТОС /директор М. Н. Олефіренко/, страхова компанія "Оранта" /начальник відділення В. П. Панін/, колектив Звенигородського Ощадбанку/керуючий Ю. Б. Орлов/ та інші.

Постійно надають допомогу в будівництві Свято-Преображенського Собору в Звенигородці колективи райагробуду /голова О. М. Кисліцин/, МП "Славутич" /директор В.П. Крижанівський/, будинку-інтернату для престарілих /директор А.С. Безносок/, Вільховецького цукрозаводу /директор О.П. Ненадо/, держлісгоспу

/директор З.М. Ільченко/ та інші.

Щирої подяки і доброго слова заслуговують всі ті, які жертвують свої скромні заощадження на святу справу.

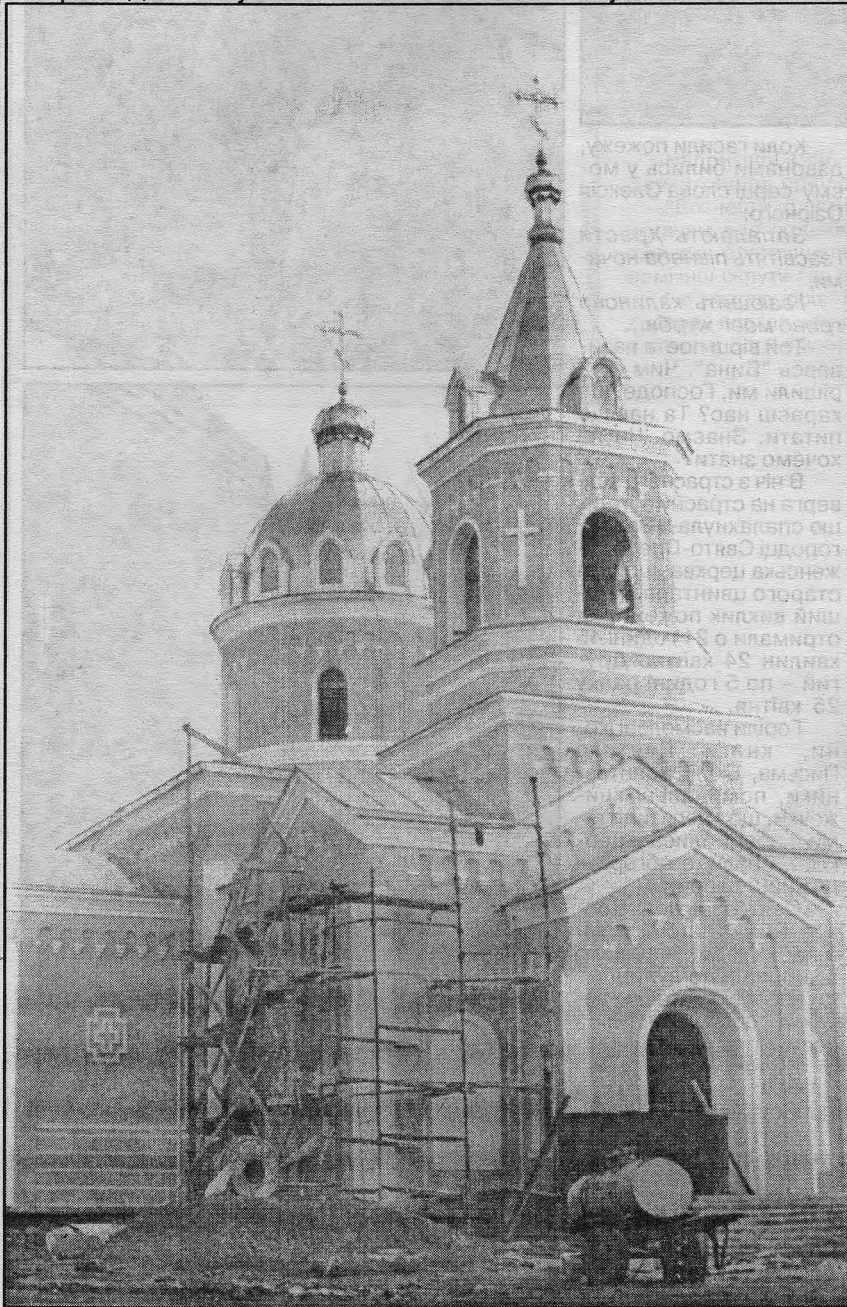
Весь церковний приход і я особисто будемо постійно молитися і просити Всевишнього, щоб він ніколи не відмовив нашим жертводателям у їх проханнях, щоб послав на ваші душі благодать Святого Духа, укріпив і сохранив ваші родини на многая, многая літа.

Дорогі во Христі брати і сестри!

З нагоди Великого Свята Преображення Господнього, в ім'я якого зводиться наш Храм, щиро вітаю вас і бажаю доброго здоров'я і всіляких гараздів у вашому житті.

З Християнською любовію настоятель Свято-Преображенської церкви священик Іоанн ЛУПАК.

"Шевченків край".
16 серпня 1997 року.

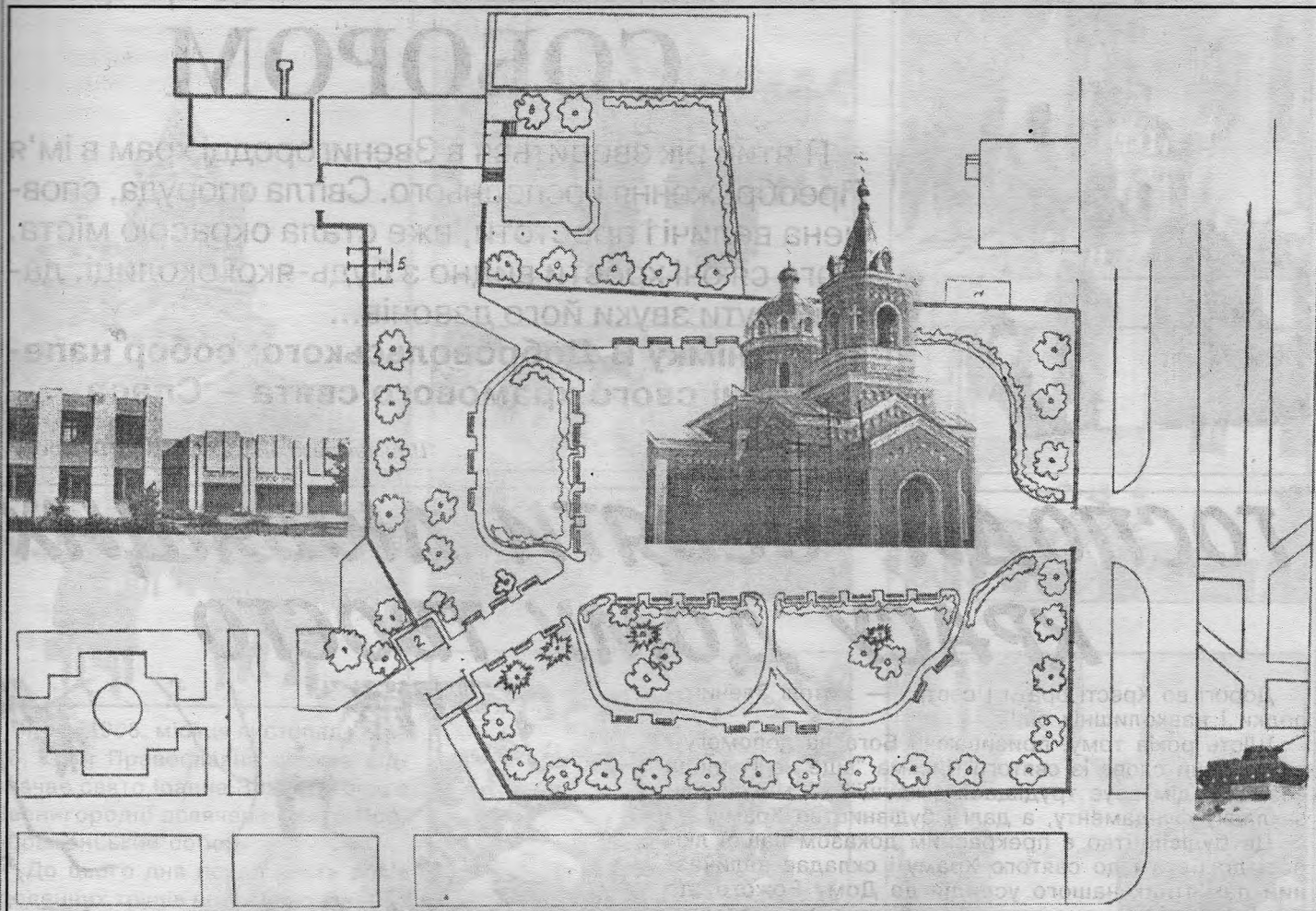

Напередодні свята Покрови прояснів лик Храму. Практично завершуються зовнішні опоряджувальні роботи, будівельники прибирають риштування і в стрункій своїй красі постає перед очима втілення поривань душ наших.

Дім Божий в Звенигородці попри всі скрути зводиться. Хай воздасть Всевишній за труди, за пожертви для Храму кожному сторицею.

Фото В. ДОБРОВОЛЬСЬКОГО.
"Шевченків край". 15 жовтня 1997 року.

ПЕРЛИНІ ПОТРІБНА ОПРАВА

І він перед ними преобразився: обличчя його, як те сонце засяяло, а одежа його стала біла, як світло.

Мт. 17,2.

Храм міста нашого в ім'я Преображення Господнього сяє в промінні весняного сонця. Сріблом, ясною чистотою постав він во славу Господа, во славу Віри.

21 травня 1992 року благочинний священник Іоанн Лупак освятив це місце.

27 травня 1994 року було освячено кожен кут закладеного фундаменту і першу цеглину основи наріжної колони храму.

Відтоді літа минули в трудах праведних. І сьогодні роботи ведуться. Внутрішнє опорядження храму, розпис стін, встановлення іконостасу — все це вимагає не лише коштів. Потрібні майстри, художники, спеціалісти високої кваліфікації, якісні матеріали. І потрібна допомога громади. Є вже попередня домовленість, що у влаштуванні паркетної підлоги допоможе Звенигородський держлісгосп. Не-

забаром мають приїхати майстри з Тернопільщини.

Настав час вирішувати і одне з досить складних питань: як бути з опорядженням всієї прилеглої території? Бо так вийшло, що перлина нашого міста постала серед господарського двору колишніх будівельних та інших організацій. Щоб побачити храм у всій красі, потрібно відселювати людей, зносити приміщення, впорядковувати площу довкола собору.

Якою вона буде? Про це розповідає схема генплану з благоустроєм і озелененням, яку допомогли нам підготувати до друку фотокореспондент Віктор Добровольський, художник Сергій Никоненко.

Окрасою міста постане Собор в ім'я Преображення Господнього. **“Бо прийде Син Людський у славі Свого Отця з Ангелами Своїми, і тоді “Віддасть кожному згідно з ділами його” (Мт. 16,27).**

С.ЛЯЧИНСЬКИЙ.

“Шевченків край”. 20 травня 1998 року.

ХРЕСТИ НАД СОБОРОМ

П'ятий рік зводиться в Звенигородці храм в ім'я Преображення Господнього. Світла споруда, сповнена величі і простоти, вже стала окрасою міста. Його сяючі хрести видно з будь-якої околиці, далеко чути звуки його дзвонів...

На знімку В.Добровольського: собор напередодні свого храмового свята – Спаса.

"Шевченків край". 22 серпня 1998 року.

ГОСПОДИ, ОСВЯТИ ЛЮБЯЩИХ КРАСУ ДОМУ ТВОЕГО

Дорогі во Хресті брати і сестри — жителі Звенигородки і навколишніх сіл!

Шість років тому, призиваючи Бога на допомогу і пам'ятаючи слова із святого Письма "аще не Господь созидает дім всеє трудящася зіждущіі" — ми почали закладку фундаменту, а далі і будівництво Храму.

Це будівництво є прекрасним доказом нашої любові до Бога і до святого Храму і складає величезний пам'ятник нашого усердя до Дому Божого, до Дому Молитви, де знаходили собі утіху наші батьки, де шукаємо її ми, і де будуть шукати діти і внуки наші.

Прекрасний Храм ми збудували, благочестиві християни, все у ньому добре, все прекрасно зроблено, але ще не так багато украшено, як подобає бути Храму.

Та слава Храму не в устроїстві, хоч і це йому потрібно, достоїнство Храму не в прикрасах, якими ми милуємося, хоч і вони йому личать.

Все достоїнство Його у невидимій благодаті, вся слава Храму всередині, яка дана йому при освяченні. Храм без благодаті Божої, який би не був чудовий, нічим не кращий від убогого дому. Людина без душі — не людина, а труп мертвий. Так і Храм без благодаті був би не Храм, а дім простий.

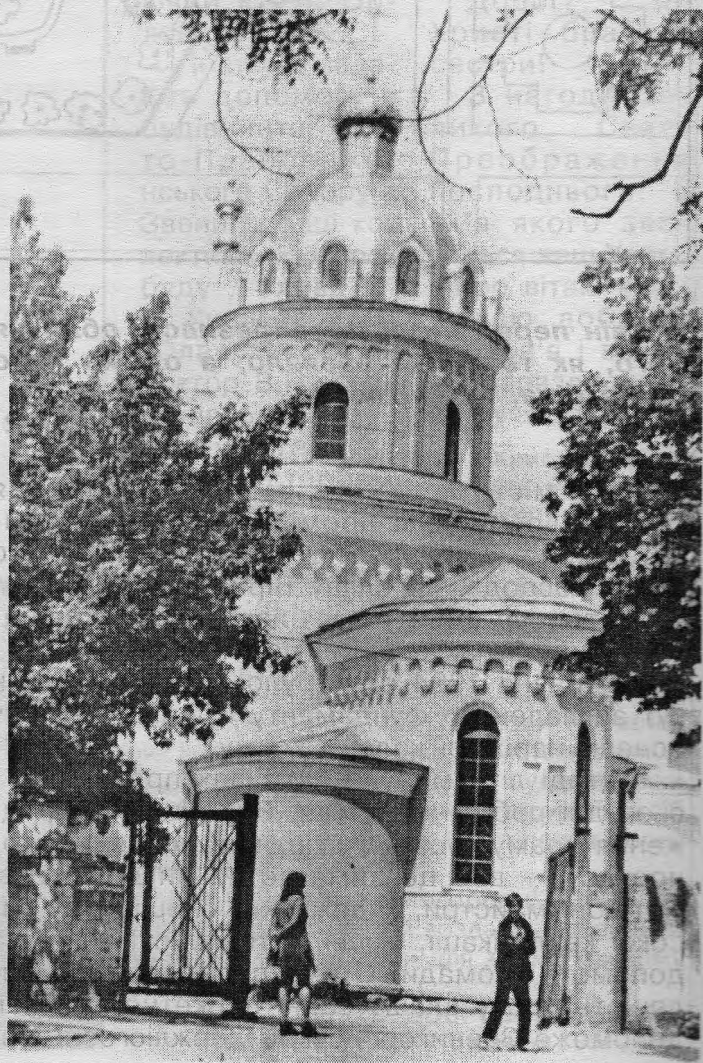
Тому, дорогі жителі Звенигородки і навколишніх сіл, 26 листопада відбудеться найвеличніша подія у нашому житті: відкриття і освячення збудованого нашими зусиллями Храму.

У цей день буде возноситися молитва за всіх, хто вложив свою милостиню у цей прекрасний Храм. Нехай Господь низпошле свою руку із святого жилища свого і благословить і освятить любящих благолепіє і красоту дому Його.

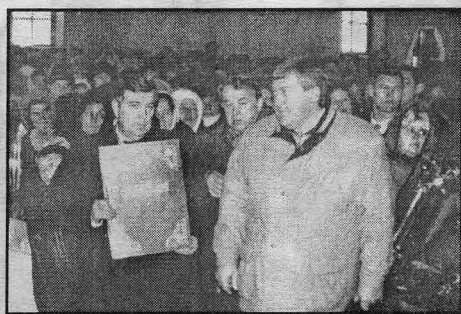
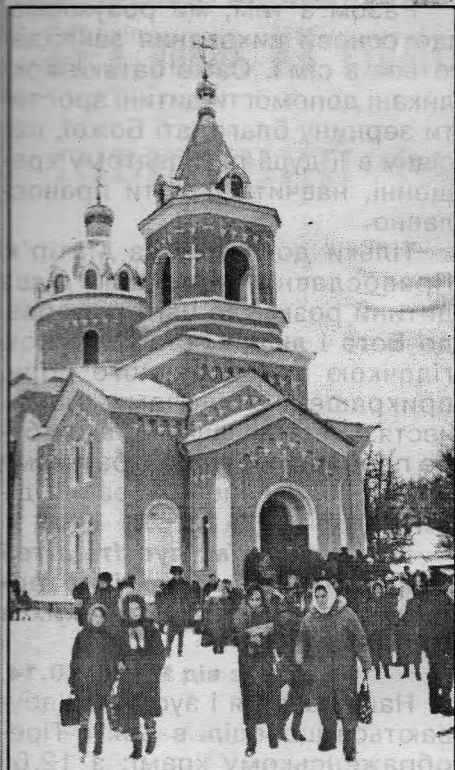
Запрошуємо усіх на освячення, яке відбудеться 26 листопада з 9 до 12 год. ранку і відслужиться перша Божественна Літургія.

Отець Іоанн ЛУПАК,
настоятель Свято-Преображенського храму.

"Шевченків край". 21 листопада 1998 року.

ОСВЯЧЕННЯ СОБОРУ

Року 1998, місяця листопада, дня 26, коли Православна церква відзначає свято Іоанна Златоустого, в Звенигородці освячено Свято-Преображенський собор.

До цього дня понад шість років щоденних трудів покладено. І через шістдесят п'ять років знову над Звенигородкою з високої дзвіниці полинув церковний дзвін.

Йдуть до храму люди. І віруючі, і просто цікаві. І, може, хто вперше переступив поріг храму. То для нього хай буде та мить благословенною. Сьогодні для серця нашого, для спасіння душі милосердя Господнє єдиним рятунком стає.

Тут, року 1992, місяця травня, дня 21 в день свята Іоанна Богослова було освячено перший хрест і пам'ятний камінь, на якому було позначено: **“Во ім'я Отця і Сина і Святого Духа основується сія церква в честь і пам'ять Преображення Господа нашого Ісуса Христа...”**

А сьогодні освячується храм, що високо над містом постав в білокам'яній срібній красі. Бо сказано: **“І Він перед ними преобразився: обличчя його, як те сонце, засяяло, а одежа його стала біла, як світло”.** (Мт. 17.2).

Світлом в душах віра його стає.

На фото В. Добровольського — в день освячення собору.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ЗА РІК, що минув від попереднього Дня міста, в Звенигородці сталося чимало визначних подій. Та, мабуть, найбільш вельюдним і урочистим було освячення Свято-Преображенського собору.

Сліпучо-білим вбранням, срібними іскрами стін та сяйвом бань, високо піднесеними хрестами вирізняється він сьогодні над будівлями, став окрасою центру міста.

Освячено місце закладення собору в літо від створення світу 7460 від Різдва Христового во плоті року 1992, місяця травня числа 21 в день свята Іоанна Богослова. Освячено завершений будівництвом собор Єпископом Черкаським і Канівським Владикою Софронієм року 1998, місяця листопада дня 26, коли Православна Церква відзначає свято Іоанна Златоустого.

Перед Богом і людьми здійснив духовний і мирський подвиг **благочинний протоієрей Іоанн (Іван Михайлович Лупак)** за щиросердної допомоги парафіян, жителів міста і району та

багатьох жертводателів. Невтомна праця настоятеля храму протоієрея Іоанна відзначена: його було нагороджено святою митрою, яку отець Іоанн прийняв на голову з рук Його Пресвященства Владики Софронія.

Постав храм. І йдуть до нього люди. **“Бо де двоє чи троє в ім'я Моє зібрані, — там я серед них”.** Мт. 18.20. Люди вчать жити за Заповідями Божими. При храмі відкрито недільну школу.

Про відкриття недільної школи Свято-Преображенського собору розповідає нашому кореспондентові настоятель Свято-Преображенського храму Митрофорний протоієрей Іоанн Лупак:

— Від серпня 1999 року на незвичайних уроках в недільній школі діти можуть навчитися жити православно, слухають розповіді про дивовижні чудеса святих, навчаються розмовляти з ними, і навіть з самим Богом у молитві. Діти відкривають для себе щастя в любові до Господа і до людей.

Разом з тим, ми розуміємо, що основи виховання закладаються в сім'ї. Саме батьки покликані допомогти дитині зрости зернину благодаті Божої, посяну в її душі при святому хрещенні, навчити її жити православно.

Тільки доглядувана Матір'ю Православною Церквою душа дитини розквітає цвітом любові до Бога і людей, стає зеленою гілочкою православного роду, прикрашеною плодами благочестя. І недільна школа також буде проводити бесіди з батьками про православне виховання дітей.

“...і сказав їм: пустіть дітей приходити до Мене і не перешкоджайте їм, бо таких є Царство Боже”.

Євангеліє від Марка 10.14.

Наші заняття і зустрічі відбуваються щонеділі в Свято-Преображенському храмі: з 12.00 до 14.00.

Ласкаво запрошуємо всіх бажаючих!

**Розмову вів
С. ЛЯЧИНСЬКИЙ.**

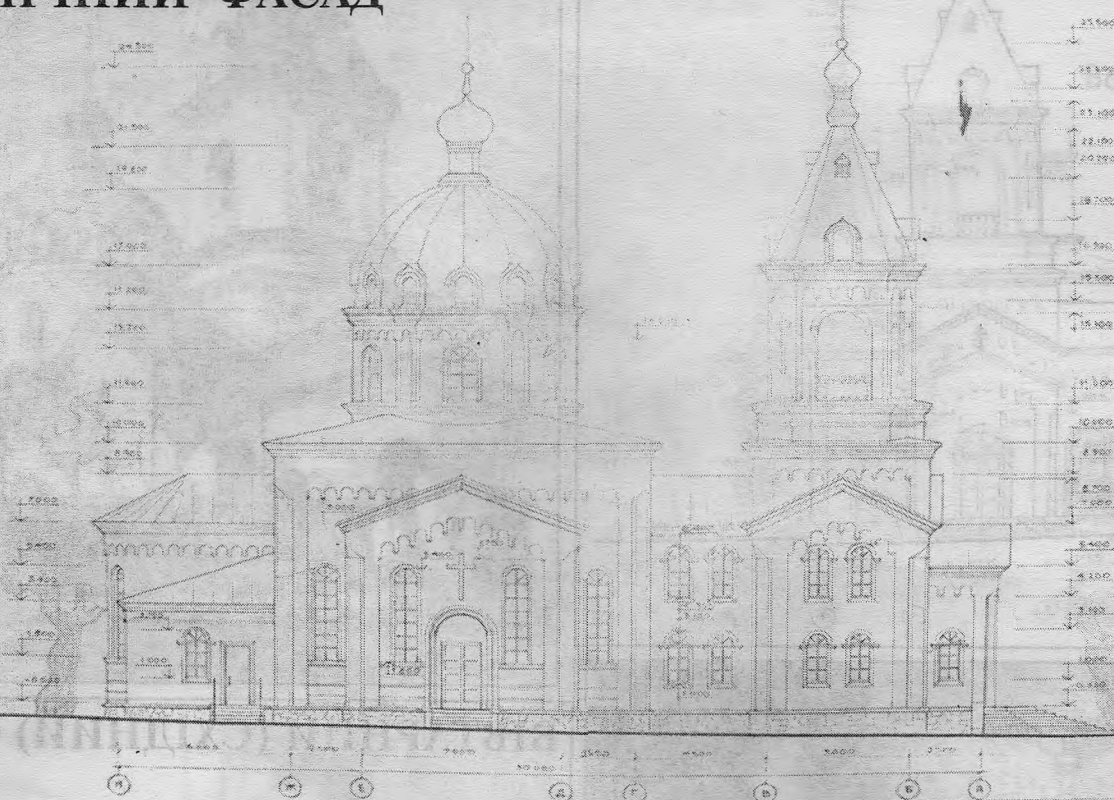

ДОКУМЕНТИ

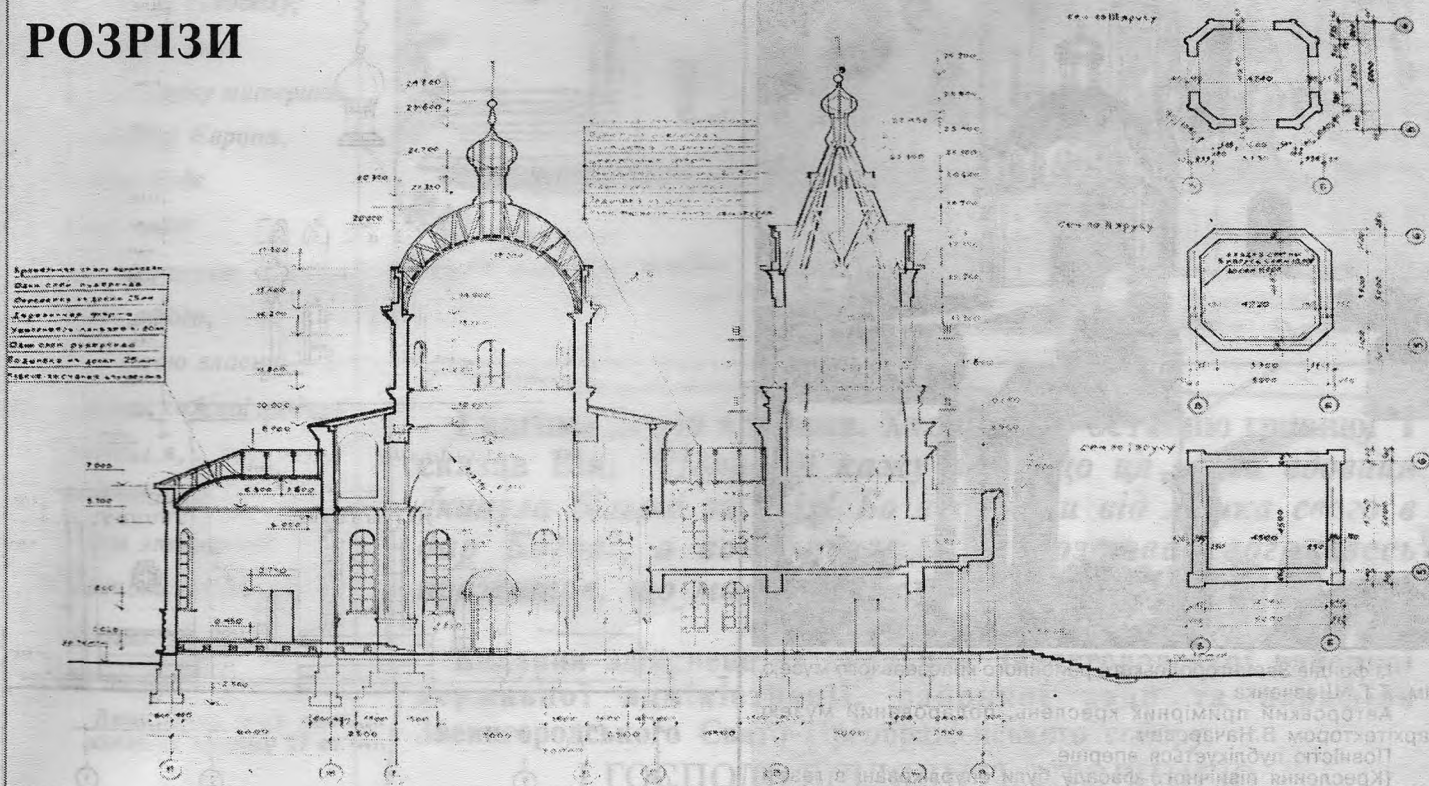
Креслення відновлення раніше існуючого в Звенигородці і зруйнованого в 30-х роках XX століття Свято-Преображенського собору в Звенигородці

Архітектор В. Начаров.
Головний будівельник В. Сущенко

ПІВНІЧНИЙ ФАСАД

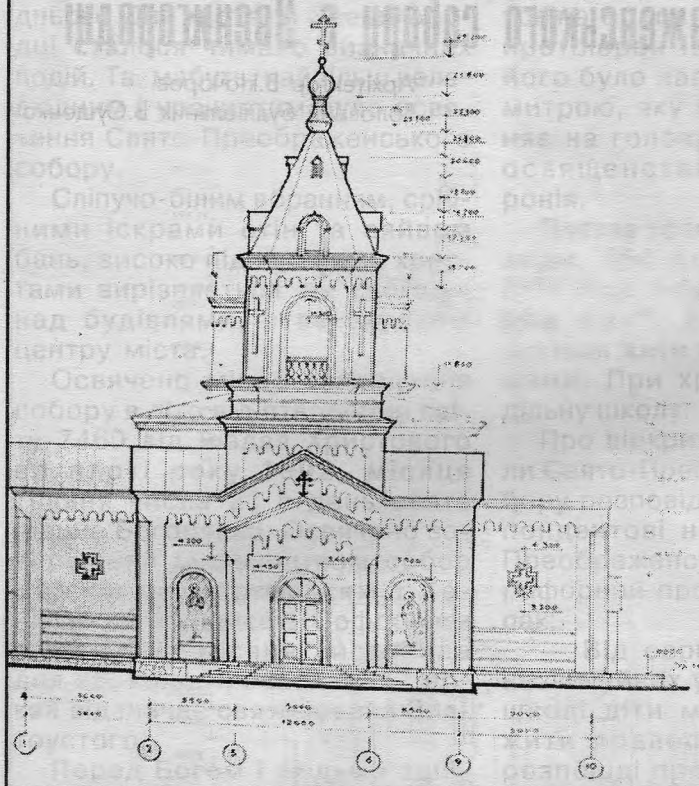

РОЗРІЗИ

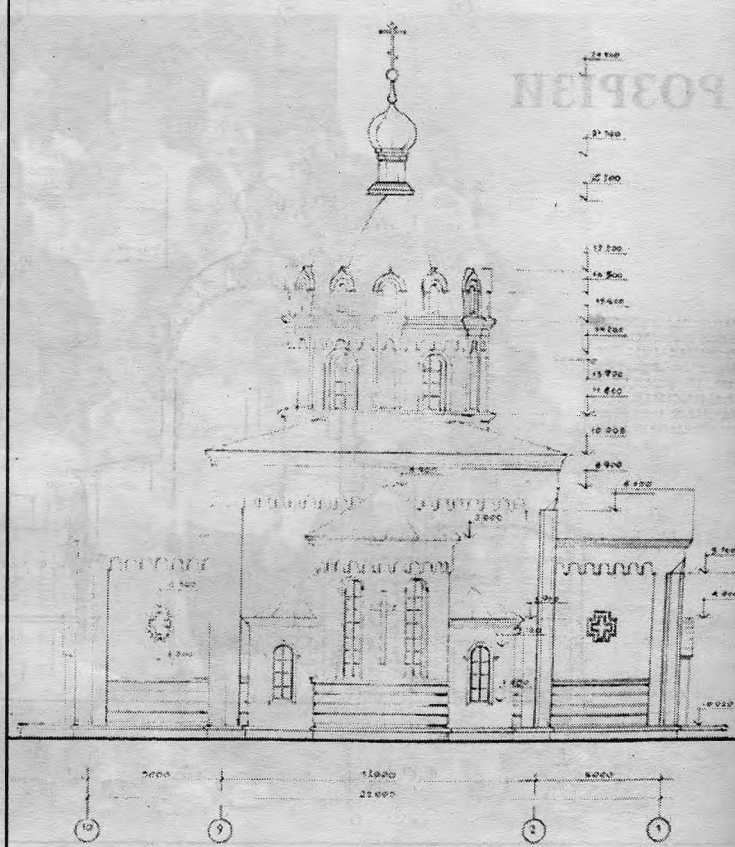
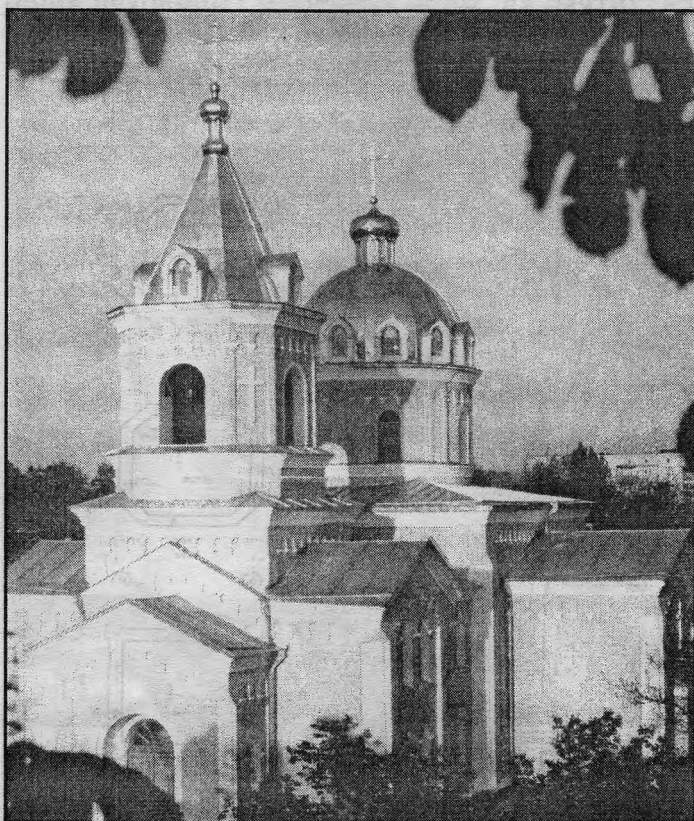

ДОКУМЕНТИ

ГОЛОВНИЙ (ЗАХІДНИЙ) ФАСАД

ВІВТАРНИЙ (СХІДНИЙ) ФАСАД

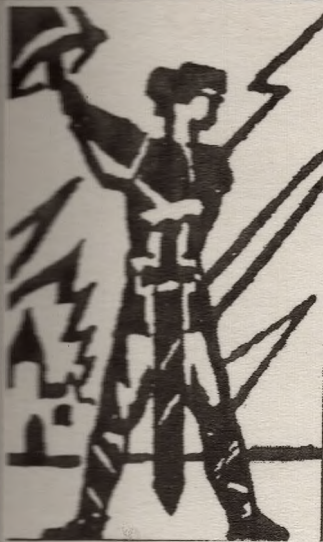

Із фондів Звенигородського районного краєзнавчого музею ім. Т.Г. Шевченка.

Авторський примірник креслень, подарований музею архітектором В. Начаровим.

Повністю публікується вперше.

(Креслення північного фасаду були опубліковані в газеті "Шевченків край" від 15 червня 1994 року).

*Vivos voco,
mortuos plango,
fulgura frango.*

*Живих кличу,
мертвих оплакую,
блискавки ламаю.*

Напис на дзвоні

*Немає людини,
щоб була б як острів,
сама по собі,
Кожна людина —
грудка землі,
часточка суходолу;
І якщо море змие
хоч би скалку материка,
поменшає Європа,
І те саме буде,
якщо змие
мис або оселю
друга твого,
а чи твою власну,*

*Від смерті кожної людини
малюю і я,
бо я єдиний
з усім людством;
Тому ніколи не питай,
по кому б'є дзвін —
він по тобі.*

Джон Донн, англ. поет
кінця 16-початку 17 ст.

Звенигородський Свято-Преображенський собор

Малюнок
Володимира
Начарова
1998 рік

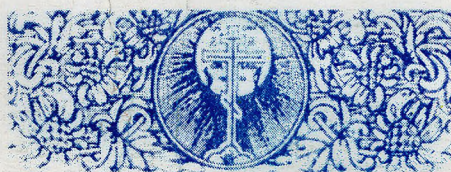
г. Звенигородка
Свято-Преображенський храм
1998г. В

І вагома лепта вдовина. Хто поклав останню гривню.” І сказав Він: “Поправді кажу вам, що ця вбога вдовиця вкинула більше за всіх! Бо всі клали від лишка свого в дар Богові, а вона поклала з убозства свого весь прожиток, що мала”.

(Лк.21.3,4).

Видання здійснене за сприяння Звенигородської районної державної адміністрації, районної ради та парафіян Звенигородського Свято-Преображенського собору.

І ГОСПОДЬ ВІДДЯЧИТЬ СТОРИЦЕЮ...

Звенигородка 2007